

Innkalling til møte i Studieutvalget ved Det juridiske fakultet

19.11.2025 kl. 12:30

Møterom 546

Innkalles:

Magne Strandberg (leder) (a)
Bjørn Henning Østenstad (nestleder) (a)
Ingun Fornes (a)
Silje Hagen Sofienlund (vara) (b)
Mari Anne Franklin (c)
Elida Bauge (d)
Tord Sviland Meyer (d)

Sekretær: Maria Sandtorv Møller

Kontakt: studieutvalget.jurfa@uib.no

Elements: 2025/237

Neste møte: 10.12.2025, kl. 13:00 i møterom 546.

Sak 69/25 Godkjenning av innkalling og dagsorden	
Innkalling:	
Dagsorden:	
Sak 70/25 Orienteringssaker	
1	Protokoll fra SU 15.10.2025.
2	Fullmaktsvedtak: a) JUR604 Arbeidslivets rett – Oppdatering av hovedlitteratur b) JUS3550 Arbeidsrett – Oppdatering av innføringslitteratur c) JUS2397 Barnerett – Endringer i litteraturliste d) JUS211 Familie – og arverett – Overgangsordning for studenter uten kursgodkjenning e) JUS2312 og JUS3512 Legal Philosophy – Endring i litteraturlister
<i>Fullmaktsvedtakene fås ved henvendelse til studieutvalget.jurfa@uib.no</i>	
3	Studiestart og velkomstuke 2025
4	Studiestartundersøkelsen 2025
Sak 71/25 Saker til drøftelse/høring/uttalelse	
1	Emneevaluering: EU Copyright Law - JUS2314 & JUS3514 (2024-2025), EU Copyright Law - JUS277-2-C (2023)
Forslag til uttalelse	
2	FeedbackFruits <i>Peer Review</i>

Forslag til uttalelse	
3	LLM399 Master's Thesis – Instrukser for veiledning, sensur og gjennomføring av justerende muntlig
Forslag til uttalelse	
4	Handlingsplan for utdanning 2026-2027
Forslag til uttalelse	
Vedtakssaker	
Sak 72/25	Oppdrag - eksterne fagfeller 2026
Vedtaksforslag	De eksterne fagfellenes oppdrag for 2026 blir å bistå fakultetet i NOKUTs evaluering av studiekvaliteten i våre studieprogrammer. Ettersom det foreløpig ikke er avklart hva evalueringen konkret vil dreie seg om, overlates det til studiedekanen å avgjøre fortløpende hva de eksterne fagfellene skal bidra med.
Sak 73/25	Endring i Utfyllende regler § 6-2 nr. 3 bokstav b
Vedtaksforslag	Studieutvalget vedtar ny § 6-2 nr. 3 bokstav b i Utfyllende regler for studier ved Det juridiske fakultet, Universitetet i Bergen: b. En student som ifølge utdanningsplanen har bestått eller ligger an til å bestå 30 studiepoeng på femte studieår før utveksling, kan kun få nominasjon til utveksling, og senere forhåndsgodkjenning av emner, i ett semester eller til et LLM-program. Nominasjonen og forhåndsgodkjenningen forutsetter at utvekslingen skjer ved et universitet der det er mulig å gjennomføre et skriftlig arbeid tilsvarende masteroppgaven. Fra og med studieåret 2026/2027 gjelder tilsvarende regel forutsatt at studenten ikke allerede har utvekslet på 3. studieår. Studenter som allerede har utvekslet på 3. studieår kan likevel få nominasjon til et LLM-program.
Sak 74/25	JUS347 Allmenn formuerett – Endring i læringskrav og litteratur
Vedtaksforslag	Litteraturlisten og emnebeskrivelsen oppdateres i tråd med forslaget fra de emneansvarlige.
Sak 75/25	JUS3503 Privacy and Data Protection – GDPR: Forslag til ny fordeling av plasser
Vedtaksforslag	Fra og med vårsemesteret 2026 fordeler plassene på JUS3503 Privacy and Data Protection – GDPR seg slik: ▪ MAJUR-studenter: 10 plasser ▪ LLM-studenter: 10 plasser ▪ Internasjonale innvekslingsstudenter: 10 plasser
Sak 76/25	JUS391 Juridiske utredninger – Endringer i litteraturliste
Vedtaksforslag	Endringene i litteraturlisten for JUS391 Juridiske utredninger godkjennes.
Sak 77/25	JUS391 Juridiske utredninger – Utvide tidsgrense på hjemmeeksamen

Vedtaksforslag Hjemmeeksamen i JUS391 Juridiske utredninger utvides til 3 dager, fra og med vårsemesteret 2026. Oppgaven leveres ut kl. 09.00 og leveres inn senest kl. 15.00 to dager senere. Emnebeskrivelsen oppdateres under «vurderingsformer».

Sak 78/25 Søknad om timer til å utvikle valgemne (3. studieår) og fordypningsemne (5. studieår)

Vedtaksforslag Thomas Eeg tildeles 25 timer til utvikling av nytt valgemne (3. studieår) og 50 timer til utvikling av nytt fordypningsemne (5. studieår).

Studieutvalget presiserer at dette ikke er et forhåndssamtykke til opprettelse av emnene, og at kompetansen til å opprette emnene uansett ligger til fakultetsstyret.

Eventuelt

Magne Strandberg
Leder

Maria Sandtorv Møller
Sekretær

Utvalg: Studieutvalget ved Det juridiske fakultet
Saksnummer: 70/25-3
Møtedato: 19.11.2025
Journalnummer: 2025/237

Orienteringssak om studiestart og velkomstuke 2025 ved Det juridiske fakultet

Høstens studiestart og mottak av nye studenter ble gjort etter samme modell som de foregående årene (første gang i 2022). Det nye dekanatet som tiltrådte i august, ønsket å videreføre denne modellen som vi har opparbeidet oss mye erfaring med, og som vi opplever at fungerer godt.

For studentene inneholder studiestartmottaket disse hovedelementene:

- UiB sin velkomstseremoni på Muséplass
- Møte i mindre velkomstgrupper på fakultetet
- Felles velkomstmøte i auditorium 1 på fakultetet
- Fadderaktiviteter gjennom velkomstuken i regi av Fadderkomiteen (Juristforeningen) og ELSA

Informasjon før studieoppstart

I forkant av studiestart 11. august fikk studentene praktisk informasjon om studieoppstart i ulike kanaler og til ulike tidspunkt:

Nettsider:

- Fra juni til august aktiveres det en tilleggsfane («Ny student») på alle UiB sine studieprogramsider. Fanen inneholder den viktigste informasjonen om studiestart. På studieprogramsidene for LLM ble det oppgitt informasjon om oppstarts-/informasjonsmøtet 14. august. Fra studieprogramsidene for MAJUR og MAJUR-2 ble det lenket videre til en mer detaljert nettside med informasjon om velkomstprogrammet 11. august, fakultetet, tilrettelegging, godkjenning av ekstern utdanning etc. Se: [Velkommen som ny student ved Det juridiske fakultet](#).
- På UiB (Studieavdelingen) sine sentrale [studiestartsider](#) ligger alt av fellesinformasjon til nye studenter samlet og organisert under temaene «Bli klar til studiestart», «Velkomstuken» og «Kom i gang som student». Det ble lenket til studiestartsidene i informasjonen UiB sendte ut (se under).

Tilbuds- og opptaksinformasjon til studentene:

- **17. juli:** Samordna opptak sendte ut **tilbud om studieplass**.
- **20. juli:** UiB (Studieavdelingen) sendte **tilbuds-e-post** med påminnelse om svarfrist for å takke ja til plass, samt kort informasjon om hva som skjer fremover. I denne e-posten er det også mulig å få flettet inn fakultetsspesifikk tekst. I vår egen informasjon lenket vi til skjemaet «Velkommen som student ved Det juridiske fakultet», som alle som skal starte hos oss må fylle ut. I skjemaet kan studentene blant annet søke om godkjenning/innpass av eksterne emner og oppgi om de ønsker å delta i fadderopplegget.

- **26. juli:** UiB (Studieavdelingen) sendte ut **velkomst-e-post** til alle som har takket ja til studieplass. Denne inneholder informasjon om aktivering av UiB-brukerkonto, bruk av UiB-treet som kilde studentinformasjon og generell informasjon om velkomstuken.
- **6. august:** Uken før studiestart **sendte fakultetet ut en e-post** for å ønske alle de nye studentene velkommen til fakultetet og studiestart. I e-posten fikk studentene informasjon om programmet for studiestart og velkomstuken, samt spesifikk informasjon om hvor/når de skulle møte opp.
- **Ringerunde for MAJUR-2 og LLM**
Nytt for årets studiestartarbeid var at vi gjennomførte en ringerunde til studenter som fikk tilbud om opptak i de nordiske opptakene til MAJUR-2 og LLM. Disse studieprogrammene faller innunder UiB sitt lokale masteropptak hvor tilbudene i år ble sendt ut allerede 4. juli. Hensikten med å ringe disse studentgruppene var todelt:
 - Mange studenter har søkt opptak til flere studieprogram, også ved andre institusjoner. En del andre institusjoner har praksis for å gjøre slike ringerunder. I denne konkurransesituasjonen bør vi også være mer proaktive. Hensikten med telefonsamtalen var i så måte å gi studentene en sjanse til å snakke direkte med oss før svarfrist og få avklart eventuelle spørsmål.
 - At studentene kan søke på flere masterstudieprogram med lokale opptak (som ikke er koordinerte), gjør det utfordrende for oss å estimere hvor mange som faktisk kommer til å begynne hos oss. Et annet mål med samtalen var dermed å få et bilde på hvor mange som ville takke ja til studieplass hos oss. Dette kan være nyttig informasjon i dimensjoneringen av eventuelle supplerings- og etterfyllingsopptak.

Ringerunden ble gjennomført av to studentmedarbeidere i løpet av uke 28. Det er vanskelig å vurdere effekten av en slik ringerunde, men vi fikk gjort oss noen erfaringer. Vi vil ta nærmere stilling til om dette er noe vi skal fortsette med når vi starter planlegging av neste års studiestart.

Velkomstprogrammet 11. august

Velkomstseremoni på Muséplass

Første post på studentenes studiestartprogram var å møte til [UiB sin velkomstseremoni](#) kl. 10 på Muséplass. I velkomst-e-posten fakultetet sendte ut 6. august, ble det informert om at studentene skulle samles ved Johanneskirken etter seremonien for å gå i samlet flokk til fakultetet. Ved Johanneskirken ble studentene møtt av et stort fakultetsbanner og et knippe studentmedarbeidere som ledet an i en felles «prosesjon» til Dragefjellet.

Mottak av nye studenter på 5-årig og 2-årig masterprogram:

Ved ankomst på Dragefjellet ble de nye studentene møtt av festlige toner fra Force Marsjør Jazz-Band. Studentene ble deretter lovet inn på fakultetet hvor vårt eget velkomstprogram startet kl. 11.15. Med flere hundre studenter som skulle inn på fakultetet samtidig og finne veien til ulike rom, var dette en «kritisk» del av velkomstlogistikken. Men med tydelig informasjon til studentene i forkant, skilting i bygget og utplassering av ansatte/veivisere på strategiske steder, gikk avviklingen relativt smidig og velkomstprogrammet kunne starte på tiden.

I likhet med de foregående årene hadde vi et todelt opplegg for fakultetsmottaket; ett for nye studenter på 1.- og 2. studieår, og ett for nye studenter på 3.- og 4. studieår. 1.- og 2.årsstudentene møttes først i velkomstgruppene sine og hadde deretter felles velkomstmøte i auditorium 1, mens for 3.- og 4.årsstudentene var opplegget motsatt.

Velkomstgrupper

Studieseksjonen delte de nye studentene inn i velkomstgrupper. Det var 31 grupper for 1.- og 2. årsstudenter og 8 grupper for 3.- og 4. årsstudenter. Velkomstgruppene m/ navneliste ble sendt til fadderkomiteen som brukte den samme inndelingen for faddergruppene sine. I velkomstskjemaet som ble sent til 20. juli, kunne studentene melde fra dersom de ikke ønsket å delta på fadderopplegget. Disse studentene ble følgelig fjernet fra listen som ble oversendt til fadderstyret.

For å ha kapasitet til å ta imot alle de nye 1.årsstudentene i velkomstgrupper samtidig, brukte vi rom-/arealer rundt om på hele fakultetsbygget (seminarrom, auditorier, lesesaler, ansattkantine, biblioteket, straffbar og sittegrupper på fellesområder. Velkomstgruppene ble som vanlig ledet av arbeidsgruppeledere, som hadde som oppdrag å legge til rette for at studentene ble bedre kjent med hverandre og med fakultetet. Alle gruppene fikk i løpet av møtet også besøk av en underviser/vitenskapelig ansatt, hvor hensikten var å gi studentene noen faglige impulser allerede den første dagen.

Fellesmøter

De to fellesmøtene i auditorium 1 (et for 1.- og 2. årsstudenter og et for 3.- og 4. årsstudenter) var som vanlig lagt opp som en strukturert panelsamtale mellom dekan og to studenter (arbeidsgruppeledere) som ble hyret inn for oppdraget. Med en lettbeint tone adresserte panelsamtalen ulike aspekter ved å være ny student i Bergen og på Dragefjellet. Underveis ble tilhørerne også aktivisert gjennom spørsmål og svar via mentimeter. I tillegg holdt JSU et kort innlegg for å promotere studentdemokratiet ved UiB og viktigheten av å engasjere seg i dette.

Fadderaktiviteter for jusstudentene

Det er Juristforeningen som velger fadderstyret og som arrangerer fadderaktivitetene for de nye studentene på MAJUR og MAJUR-2. ELSA har ansvaret for å arrangere fadderaktivitetene for de internasjonale studentene. Alle studentorganisasjonene på fakultetet har anledning til å melde seg til å få ansvar for faddergrupper.

Fakultetet opplever å ha hatt et godt samarbeid og god dialog med Juristforeningen, fadderstyret og ELSA om velkomstuken. En tilbakevendende utfordring er imidlertid å få rekruttert nok faddere til de internasjonale studentene og til studentene som begynner på 4. studieår. På samme måte som i fjor, forsøkte fakultetet å gi drahjelp til fadderstyret og ELSA for å løse dette. Studenter som meldte seg for å være fadder for disse gruppene mottok et gavekort på 500 kroner fra fakultetet. Men vi kan slå fast at antallet faddere til disse studentgruppene også i år var for lavt – særlig for de internasjonale studentene. Alle studentene ble tildelt en faddergruppe, men både gruppestørrelsene og antallet faddere per gruppe burde ideelt sett vært bedre tilpasset (mer om dette i eget punkt under).

Selve fadderprogrammet fulgte i stor grad samme opplegg som tidligere år med aktiviteter som rebusløp, konsert, quiz og bankett.

Fellesarrangementer ved UiB under velkomstuken

Studieavdelingen ved UiB arrangerte 8. august «Introdag til studentlivet». Dette er et frivillig tilbud

myntet på nye studenter som ønsker å gjøre seg litt bedre kjent UiB og livet som student før velkomstuken starter. [Se nettsiden for arrangementet for mer informasjon.](#)

I løpet av velkomstuken ble det arrangert flere store fellesarrangement for alle nye studenter på tvers av UiB. Blant annet fortsatte Utdanning i Bergen suksessen med Hallaien-konsert fredag i velkomstuken, Sammen arrangerte Studenttorg på Studentsenteret og BIFF inviterte til utekino. [Se hele fellesprogrammet for velkomstuken her.](#)

Mottak av internasjonale studenter

Vi har tatt imot 224 nye internasjonale jusstudenter dette semesteret og denne gruppen hadde mottak i uke 32. Det felles velkomstprogrammet ble arrangert av UiB sentralt og ble holdt i Egget. På grunn av antall studenter og mangel på stort nok lokale, blir det samme programmet arrangert tre ganger i løpet av perioden 5.-7. august. Fakultetene fordeles på de ulike dagene, og JUS fikk denne gangen tildelt torsdagen sammen med HF. Det totale antallet studenter som møtte denne dagen oversteg antall plasser i Egget, så med stadig flere innreisende studenter er det fare for at tre dager heller ikke er nok. Vi er glade for at UiB sentralt gjennomfører fysisk velkomstmøte for internasjonale studenter, men hadde ønsket at det ble avholdt et sted hvor man kunne hatt ett felles mottaksmøte for alle de nye studentene, slik det tidligere ble gjort i Grieghallen. Fakultetenes (og SAs) ansatte inngikk i år i bemanningsplan for alle de tre dagene uavhengig av hvilken dag en var tildelt. Dette stjeler verdifulle ressurser fra alle nivåer i organisasjonen i en svært hektisk periode, og dersom man i fremtiden vil være nødt til å utvide med enda én dag, så vil dette kreve mer enn mange har kapasitet til. Det er likevel viktig at studentene får denne velkomsten, så målet må være å finne et mer egnet lokale heller enn å kutte tilbudet. I tillegg hadde alle fakultetene et eget informasjonsmøte for sine studenter på fredagen med lunsj og mingling etterpå.

Studentorganisasjonen ELSA organiserte aktiviteter for de internasjonale studentene som del av fadderprogrammet. Det er fortsatt en utfordring å rekruttere nok faddere til denne studentgruppen. Gruppene blir derfor dessverre veldig store (ca. 30 studenter og 2-3 faddere pr gruppe). Konsekvensen av dette er at de ikke har mulighet til å dele seg dersom noen av studentene ønsker å delta på den alternative (rusfrie) delen av programmet, og også at gruppen ikke har mulighet til å samles hjemme hos fadderne, og som gjør det vanskelig å finne steder å være før de organiserte aktivitetene.

Mottak av studenter på LLM-programmet

LLM-studentene hadde eget velkomstmøte i uke 33 og ble også tildelt faglige mentorer og viderekommende studenter bidro. De programansvarlige har tett oppfølging av de nye studentene og det ble også invitert til egen mottakelse. De nye studentene fikk i tillegg delta på det ordinære fadderprogrammet, men til neste år vil vi gjøre mer for å inkludere dem i dette på lik linje med de innreisende utvekslingsstudentene.

Oppsummering og evaluering

Studieseksjonen opplever at vi over de siste årene har utviklet en modell for studiestarten som fungerer svært godt. Selv om det alltid vil være behov for noen justeringer og kontinuerlige forbedringer, har vi etablert et velprøvd rammeverk som vi mener også bør videreføres de kommende årene.

Evalueringer:

- Studieseksjonen har gjennomført en intern evaluering hvor vi har notert oss forbedringspunkter (mindre justeringer) som vi tar med oss inn i planleggingen av neste års mottak.
- Den årlige evalueringen av studiestarten fra studentene sitt perspektiv (*Studiestartundersøkelsen*) gjennomføres av Studieavdelingen. Undersøkelsene sendes ut til alle nye studenter ved UiB. Ved Det juridiske fakultet ble undersøkelsen sendt ut til 488 studenter. 108 studenter gjennomførte hele undersøkelsen, mens 22 studenter svarte på deler av den. Det gir en samlet svarprosent på 27 %.

Generelt oppsummert reflekterer svarene at studentene ved Det juridiske fakultet er godt tilfreds med studiestarten, og med de ulike aspektene ved dette som undersøkelsen adresserer:

- 81 % oppgir å være svært fornøyd eller fornøyd med **informasjonen fra UiB samlet sett**. 6 % oppgir å være misfornøyd.
- 81% oppgir å være svært fornøyd eller fornøyd med **fadderaktivitetene** de deltok på. 5 % oppgir å være misfornøyd.
- 72 % oppgir å være svært fornøyd eller fornøyd med **velkomstarrangementene i regi av fakultetet**. 3 % oppgir å være misfornøyd.

Se egen orienteringssak til Studieutvalget for en mer utfyllende oppsummering med alle resultatene vedlagt.

- Ledelsen har sammen med studieseksjonen gjennomført to evalueringsmøter med fadderkomiteen og ELSA – et underveis i velkomstuken og et i etterkant. Jevnt over er inntrykket at velkomstuken også i år var vellykket og at fadderaktivitetene forløp uten større problemer. I evalueringen kom det opp enkelte forbedringspunkter fra Fadderkomiteen og ELSA som vi vil følge opp med konkrete tiltak til neste år. I samarbeidet med fadderkomiteen frem mot studiestart 2026 vil vi også fortsette å oppfordre til mindre alkoholfokuserte aktiviteter og flere fellesarrangementer med andre fakulteter.

Kommentarer fra dekan og fakultetsdirektør

Dekan og fakultetsdirektør vil gi honnør til alle som har vært involvert i arbeidet med studiestart høsten 2025. Dette arbeidet er viktig for å at studentene raskt skal bli etablert i et nytt studiemiljø slik at de etablerer gode sosiale og studiefaglige relasjoner.

Saken legges frem med følgende

forslag til vedtak:

Studieutvalget tar saken til orientering.

27.10.2025
EIJE/ MAF/CHO

Utvalg: Studieutvalget ved Det juridiske fakultet
Saksnummer: 70/25-4
Møtedato: 19.11.2025
Journalnummer: 2025/237

Orientering om Studiestartundersøkelsen 2025 ved Det juridiske fakultet

Generelt om undersøkelsen

Formålet med Studiestartundersøkelsen er å få tilbakemeldinger på hvordan nye studenter ved UiB opplever studiestartperioden. Det er en årlig spørreundersøkelse som sendes ut til alle nye studenter som er tatt opp ved UiB gjennom Samordna opptak. Undersøkelsen for 2025 ble distribuert til totalt 4812 studenter, og var åpen i perioden fra 23. september – 15. oktober. Den samlede svarprosenten på undersøkelsen er 18 %.

Hovedkategoriene i undersøkelsen er:

- Sosial bakgrunn, valg av studie og intensjon om å fullføre studiet
- Opplevelse av informasjon/informasjonsflyt i forkant av studiestart
- Deltakelse- og opplevelse av Velkomstuken og fadderaktiviteter
- Deltakelse- og opplevelse av studiestartarrangementer i regi av fakultetet¹
- Trivsel og faglig tilhørighet på UiB/fakultetet

Undersøkelsen inneholder til slutt en frivillig del med spørsmål om studentenes kanalbruk også etter studiestart, og hvordan studentene opplever å finne frem til informasjonen de har behov for.

Undersøkelsen ved Det juridiske fakultet

Ved Det juridiske fakultet ble undersøkelsen sendt ut til 488 studenter. 108 studenter gjennomførte hele undersøkelsen, mens 22 studenter svarte på deler av den. Det gir en samlet svarprosent på 27 %. Svarprosenten for dem som svarte på hele undersøkelsen er 22 %.

[Alle resultatene fra undersøkelsen ligger tilgjengelig her.](#)

Generelt oppsummert reflekterer svarene at studentene ved Det juridiske fakultet er godt tilfreds med studiestarten, og med de ulike aspektene ved dette som undersøkelsen adresserer:

- 81 % oppgir å være svært fornøyd eller fornøyd med **informasjonen fra UiB** samlet sett. 6 % oppgir å være misfornøyd.
- 81% oppgir å være svært fornøyd eller fornøyd med **fadderaktivitetene** de deltok på. 5 % oppgir å være misfornøyd.
- 72 % oppgir å være svært fornøyd eller fornøyd med **velkomstarrangementene i regi av fakultetet**. 3 % oppgir å være misfornøyd.

En oppsummering av det mest vesentlige fra de ulike spørsmålskategoriene følger under.

¹ Denne delen er særegen for studenter ved Det juridiske fakultet og erstatter spørsmål om mentorordningen (fakultetet er ikke en del av den sentrale ordningen) som studenter på de øvrige fakultetene har.

Bakgrunn og motivasjon

61 % oppgir at det er første gang de studerer ved et universitet eller høyskole, 12 % har studert ved UiB tidligere, mens 27 % har tidligere studert ved et annet universitet eller høyskole.

88 % oppgir at minst en av foreldrene har høyere utdanning: 62 % master/hovedfag og 26 % bachelor/cand.mag.

79 % oppgir å være født i Norge/Norden og at begge foreldrene også er det. 10 % oppgir å være født i Norden, men at en av foreldrene er født utenfor. 4 % oppgir å være født i Norden, men at begge foreldrene er født utenfor. Mens 5 % oppgir å ha kommet til Norden før fylte 16 år. Ingen oppgir å ha kommet til Norden etter fylte 16 år.

På spørsmål om hvorfor de valgte studieprogrammet de har startet på, blir jobbmuligheter (valgt av 85 %) og faglig innhold (valgt av 81 %) trukket frem som de viktigste årsakene.

I friktekstsvarene til et tilsvarende spørsmål (hva som var avgjørende for valget av UiB) er det positivt å se at svært mange trekker frem «Bergensmodellen» og studiemiljøet ved Det juridiske fakultet som avgjørende for valget.

Informasjon og informasjonsflyt

Studentene oppgir en relativt stor variasjon i kilder de opplever å ha fått nyttig informasjon fra i forkant av studieoppstart. De mest brukte kildene oppgis å være e-poster fra UiB (81 %), nettsidene til UiB (65 %) og UiBtreet (58 %). Det er også verdt å merke at hele 32 % også oppgir å ha fått nyttig informasjon fra Instagram – som er en kanal fakultetet bruker en del ressurser på å være synlige på.

Videre svarer 81 % at de er svært fornøyd (14 %) eller fornøyd (67 %) med informasjonen fra UiB samlet sett. Kun 6 % oppgir at de er misfornøyd.

I fritekstsvarene er det likevel verdt å merke seg at flere uttrykker at det ble gitt informasjon i for mange ulike kanaler/plattformer og til ulike tidspunkt, og at det derfor var utfordrende å holde oversikt.

Velkomstuken og fadderaktiviteter

Om fadderaktivitetene oppgir 79 % at de deltok på det meste av aktiviteter, mens 14 % svarer at de deltok på noen av aktivitetene. 6 % svarer at de ikke deltok på aktiviteter i det hele tatt.

Videre oppgir 81 % at de er svært fornøyd (44 %) eller fornøyd (37 %) med fadderaktivitetene de deltok på. Kun 5 % oppgir at de er misfornøyd (2 %) eller svært misfornøyd (3 %).

Videre oppgir hele 93 % at de er enige i påstanden «Jeg opplevde at fadderne tok godt vare på meg», mens bare 2 % oppgir at de er uenige. At de aller fleste hadde gode opplevelser med fadderne underbygges også av fritekstsvarene. I disse gis det mange positive tilbakemeldinger om fadderopplegget og innsatsen til fadderne.

På den annen side er det også en betydelig andel av studentene som uttrykker at de opplevde et for stort fokus på festing og alkoholkonsum. 28 % oppgir at de er uenige i påstanden om at det var en god balanse mellom festing og andre ikke-alkoholfokuserte aktiviteter, mens 18 % svarer at de er verken enige eller uenige. På påstanden om det var en forventning i faddergruppen om at alle skulle feste og drikke, oppgir 30 % å være enige, mens 31 % verken er enige eller uenige. På påstanden om at det var greit at alle ikke festet

og drakk like mye, oppgir 10% å være uenige, mens 10 % verken er enige eller uenige. Svarprosentene til denne spørsmålsrekken blir også underbygget av fritekstsvar. Mange uttrykker her at de opplevde et for stort alkoholfokus gjennom velkomstuken, og at de hadde ønsket seg et lavere tempo med flere alkoholfrie arrangementer.

Videre er det viktig å bemerke at 11 % oppgir å være enige i å ha opplevd å føle seg utenfor i løpet av velkomstuken, 7 % oppgir å være enige i å ha opplevd uønsket adferd (truende adferd, vold, trakassering e.l.), og 1 % oppgir å være enig i å ha opplevd uønsket seksuell oppmerksomhet.

Velkomstarrangementer i regi av fakultetet

72 % av respondentene svarer at de generelt sett er svært fornøyde (15 %) eller fornøyde (57 %) med orienteringsmøter og velkomstarrangementene i regi av fakultetet. Kun 2 % uttrykker at de er misfornøyde.

Til de konkrete arrangementene svarer 85 % at de er svært fornøyde (25 %) eller fornøyde (60 %) med mottaket i velkomstgrupper. 3 % oppgir å være misfornøyde. 79 % oppgir å at de er svært fornøyde (19 %) eller fornøyde (60 %) med programmet for fellesmøtet i auditorium. Ingen oppgir her å være misfornøyde.

Trivsel og faglig tilhørighet

På spørsmål om generell trivsel på fakultetet og studieprogrammet svarer 91 % av studentene svært godt (45 %) eller ganske godt (46 %). Kun 2 % oppgir å mistrives.

På spørsmål knyttet til deltakelse i studentmiljøet oppgir 33 % å være med i fagutvalg/linjeforeninger, mens 24 % oppgir at de har planer om å engasjere seg. 54 % oppgir å være med i en frivillig studentorganisasjon, mens 20 % oppgir at de har planer om å engasjere seg.

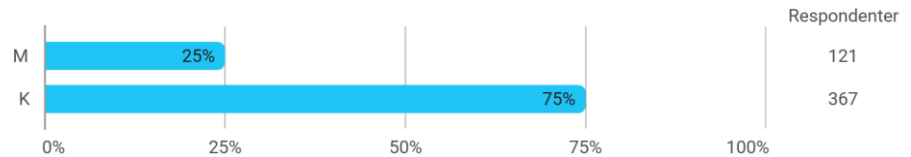
forslag til vedtak:

Studieutvalget tar saken til orientering.

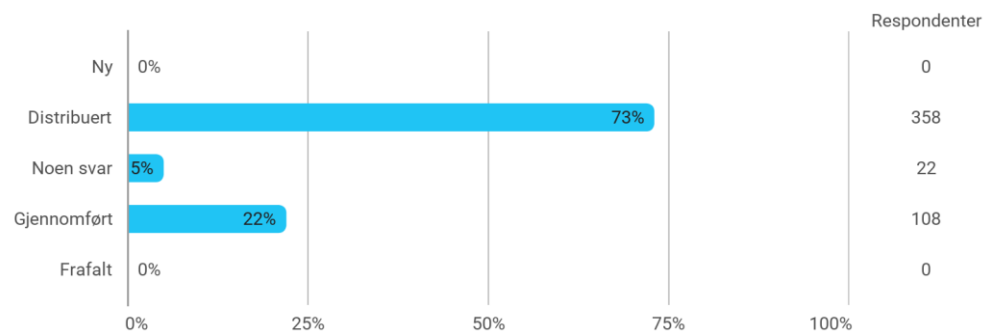
Resultater fra Studiestartundersøkelsen 2025: Det juridiske fakultet

1. Utsendelse (totalt 488 respondenter):

Kjønn

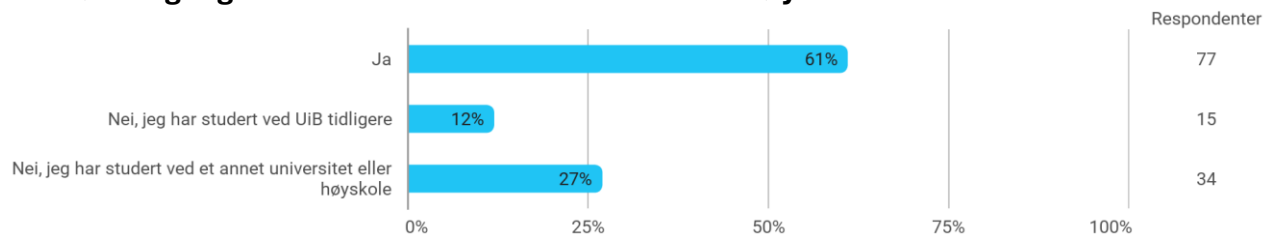

Distribusjon/svar

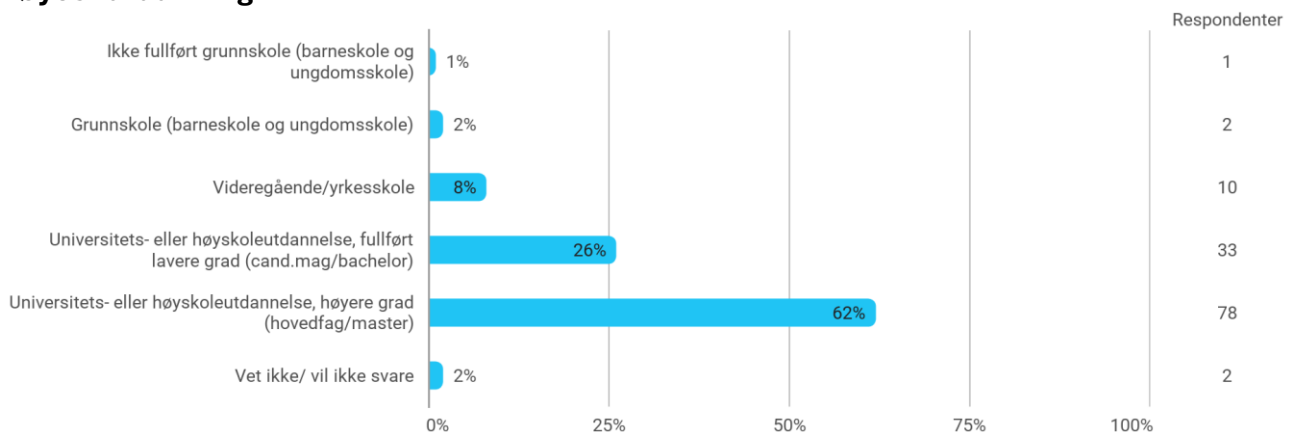

2. Bakgrunnsinformasjon:

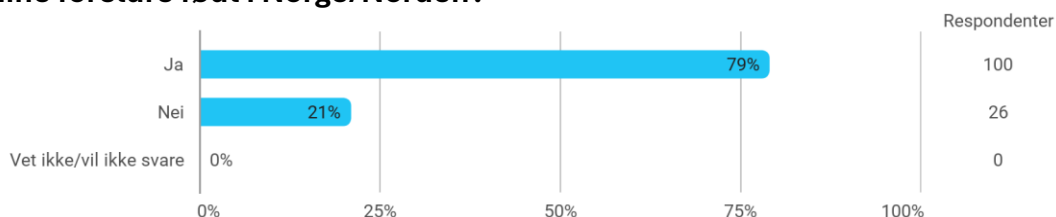
Er det første gang du studerer ved et universitet eller høyskole?

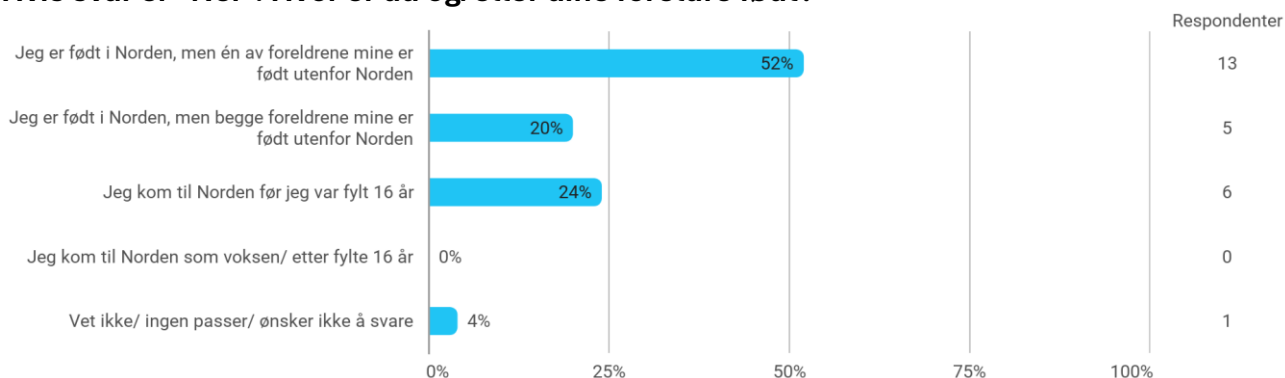
Hva er dine foreldres høyest fullførte utdanning? Hak av for den av dine foreldre som har høyest utdanning

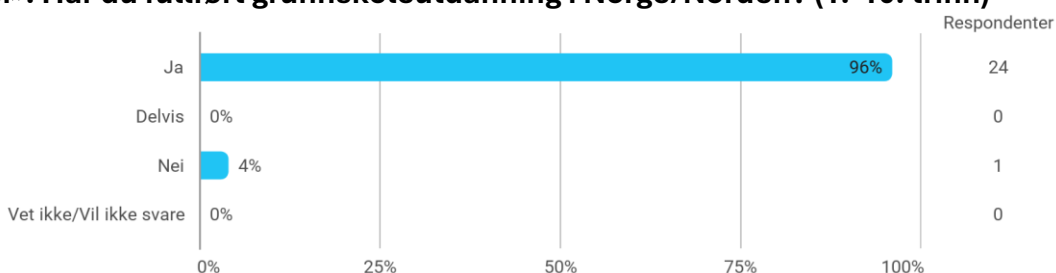
Er du og begge dine foreldre født i Norge/Norden?

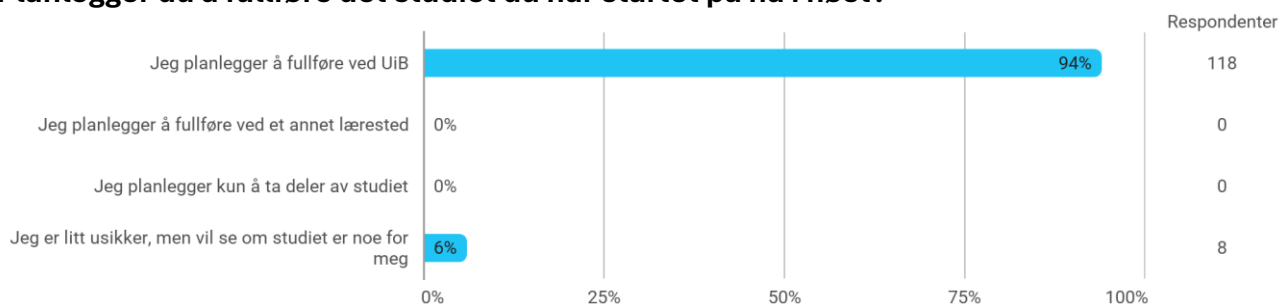
Hvis svar er «Nei»: Hvor er du og/eller dine foreldre født?

Hvis svar er «Nei»: Har du fullført grunnskoleutdanning i Norge/Norden? (1.-10. trinn)

Planlegger du å fullføre det studiet du har startet på nå i høst?

Hva var avgjørende for at du til slutt valgte UiB fremfor andre universitet og høyskoler?

- Ønsket å prøve en ny by etter å ha studert i Oslo i flere år.
- Best på juss, jeg liker bergens-modellen
- Bergen som by, og Det Juridiske Fakultetets anerkjente "bergens modellen".
- Fordi det har det beste jusstudiet, og jeg ville bli værende i Bergen. Jeg har leiekontrakt og en stor omgangskrets her.
- Fantastisk by, en av de tre store og anerkjente universitetene i Norge.
- Jeg ville til Bergen by og liker bergensmodellen (juss)
- Ville flytte til ny by, og Bergen var et stort, men ikke alt for stort alternativ.

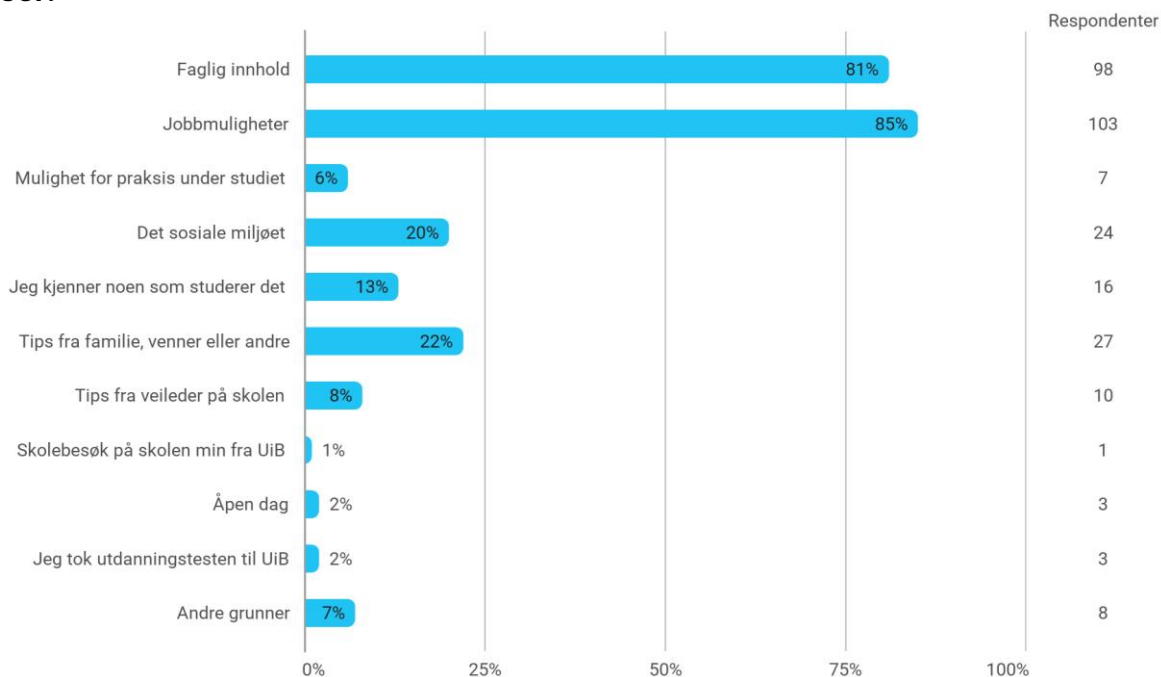
- Fordi det er her man kan ta master i juss i Bergen
- God omtale
- Nærme familien
- Hørte mye bra fra en annen student på rettsvitenskap
- hadde hørt at studiemiljøet og den faglige kvaliteten var veldig bra
- Studentmiljøet ved uib ble avgjørende for mitt valg om å flytte til bergen.
- Jeg bodde i Bergen fra før av
- Har hørt at det er bedre miljø i Bergen enn i Oslo. Mye bra opplegg, men ikke for stor by slik at studentene blir for splittet.
- Det avgjørende for meg var at UIB var det nærmeste og mest anerkjente Universitet som kunne tilby den graden jeg ønsket å studere. En annen ting som var avgjørende for mitt valg, var studiets unike oppbygging (Bergens-modellen og emnefordelingen i rettsvitenskap).
- Bergens-modellen, nærhet til naturen og at mange jeg kjenner studerer her
- Pga det unike studieopplegget for utdanningen på UiB
- Fordi de har juss
- Jeg syntes undervisningsmodellen for juss i bergen virket som den passer bedre for meg enn undervisningsmodellen ved Oslo eller Tromsø
- har lenge hørt at UIB er et bra universitet samtidig som jeg har hørt mye bra om Bergen by i seg selv. Har venner, familie og andre bekjente som har snakket bra om byen, naturen samt miljøet her som fikk meg til å ville ende opp her.
- - ryktet om bra studiemiljø
 - nærme familien
 - gode professorer
 - bergensmodellen
- Jeg har tidligere gode erfaringer med UIB. Bergen er en fin by og jeg hadde hørt at det var et godt studiemiljø. For rettsvitenskap hadde jeg også hørt at mange hadde gode erfaringer med undervisningsopplegget.
- Studiet jeg ville inn på hadde lavere snitt i Bergen, pluss at jeg ville studere i en annen by enn hjembyen min.
- Bosted
- Valgte UiB da de hadde et godt rykte innenfor fagfeltet jeg ønsket å studere. Mellomstor by og godt studiemiljø.
- Inntrykk av at jusstudiet i Bergen har et bedre studiemiljø enn det i Oslo, og var det naturlige valget for meg etter bachelor i Molde ettersom studiet der bar bygd opp etter bergensmodellen
- At man kan ta integrert master.
- kommer fra Bergen
- Fordi jeg hadde hørt mye bra
- Bergen har Master i faget jeg ville gå
- Valgte å studere jus ved uib fordi det er blokkbasert!
- Bergen er fint.
- Jeg pendler og dette er det nærmeste studietilbudet for master i rettsvitenskap.

Synes også at «Bergensmodellen» er veldig fin.

- Arbeidsgrupper, blokkfag
- Ville prøve et nytt universitet
- Hadde hørt mye bra om juss-utdanningen her. I tillegg var det det nærmeste universitetet.
- Jeg valgte uib pga byen og studieprogrammet
- Studiemiljøet
- Fordi jeg bor i Bergen og ønsker ikke å flytte
- Karaktersnitt og at jeg hadde tro på Bergen som studentby.
- Ny studieby og høy kvalitet på utdanningen
- At det ble tilbudt integrert Master for mitt studie, og at foreleserne er godt anerkjente fagfolk
- Jeg har hørt mye positivt om UiB.
- Den avgjørende faktoren var "Bergens-metoden" til juss studiet.
- Ville bo i Bergen, og har hørt mye bra om kvaliteten på forelesninger og undervisning.
- integrert master og godt studiemiljø.
- Ønsket å gå master i rettsvitenskap, hørt at Bergensmodellen er god + ville tilbake til Bergen (er født og oppvokst her)
- Flere valgmuligheter
- Jeg ville studere i Bergen.
- Kortere reisevei hjem og en fin by.

- Ryktet og kommer fra Bergen selv
- Måten juss er oppbygd i Bergen i forhold til andre universiteter
- Jeg har flere venner som bor her fra før av.
- Hørt mye bra om jussen, og liker at det er jevnlig med arbeidsinnleveringer
- Jeg trives veldig godt i Bergen, og synes byen er perfekt for studenter. Jeg har studert tidligere på UiB og har vært veldig fornøyd med det.
- Jeg ville til en av "storbyene" i Norge. Helst Trondheim eller Bergen, da jeg har hørt mye bra om byene som studentbyer. Siden det ikke var tilbud om rettsvitenskap i Trondheim, falt valget på Bergen.
- Jeg er oppvokst i Bærum, så ønsket å utfordre meg selv ved å flytte til en ny by alene. Følte det ble for tett å studere i Oslo
- Ville vekk fra Østlandet
- Tilfeldigheter
- Jeg har hørt at studiemiljøet er bedre der enn ved andre universitet som tilbyr jusutdanning samt hvordan studiet er lagt opp.
- Byen, blokkfagsordningen på studiet mitt og bra student miljø
- Bedre studietilbud og høyere kvalitet på undervisningsopplegg.
- Byen.
- Jeg ønsket å flytte til en annen del av landet.
- Hørt mykje bra om oppbygginga av studiet, samt miljøet her i Bergen. Det verka som det er god oppfølging overfor studentane.
- Ville til en stor studentby, men ikke oslo
- Lokasjon, studielinje og et ønske om utdanning ved offentlig universitet
- Nærhet. Er fra disse trakter, så det ble naturligvis veldig hensiktsmessig! Hørt mye bra om universitetet også.
- UiB hadde godt tilbud ift. min ønskede studieretning
- Vært født og oppvokst i Bergen og strukturen på studiene virket positiv for meg.
- Ville studere på vestlandet. Bergensmodellen innenfor jussen var også en grunn.
- Ville studere juss, og ville komme meg ut av oslo
- Hørt mye bra om utdanninga og studiemiljøet.
- De hadde det programmet eg ville gå og det var nærme heima.
- UiB gir master i rettsvitenskap, og har bra opplegg mtp obligatoriske oppgaver og grupper.
- Bergensmodellen på jus
- jeg har jobb her, og bosted. Veldig glad i Bergen, så jeg ønsket ikke flytte.
- Jeg tok bachelor i Stavanger fordi snittet var for høyt til at jeg kunne komme inn rett på samme master i Bergen. Etter bachelor hadde jeg tok snitt til å ta master i Bergen, så valgte den fordi jeg er født og oppvokst her.
- - Studieforløpet ved rettsvitenskap i Bergen er bedre enn Oslo
- behov for å flytte til en annen by i en periode
- Jeg valgte master i rettsvitenskap ved UiB av flere årsaker. For det første er jeg først og oppvokst i Bergen og trives her. For det andre har Bergen et svært godt rykte på seg som studentby. For det tredje appellerer måten masteren er lagt opp på på jussen på uib til meg (arbeidsgrupper og storgrupper som er obligatorisk).
- Jeg har hørt at Bergen har den beste læringsformen for jusstudenter
- Bergen som flott by, gode og treffende studiemuligheter ved et anerkjent studiested.
- jeg kom inn, og ville til bergen, og ville gå integrert master
- Liker byen, kort reisevei hjem, og hørt masse bra om undervisningsmodellen for rettsvitenskap i Bergen
- Eneste som tilbød masterprogrammet i juss
- Hadde fått inntrykk av at studiemiljøet i Bergen er bedre enn i Oslo, som var mitt alternativ.
- At UiB har juss
- Faglig tyngde, ny by
- Jeg likte jussen sin studieplan, der det er et fag av gangen :)
- Undervisningsopplegg og studiemiljø

Hvorfor valgte du akkurat det studieprogrammet du nå går på? Du kan hake av for alle som passer.

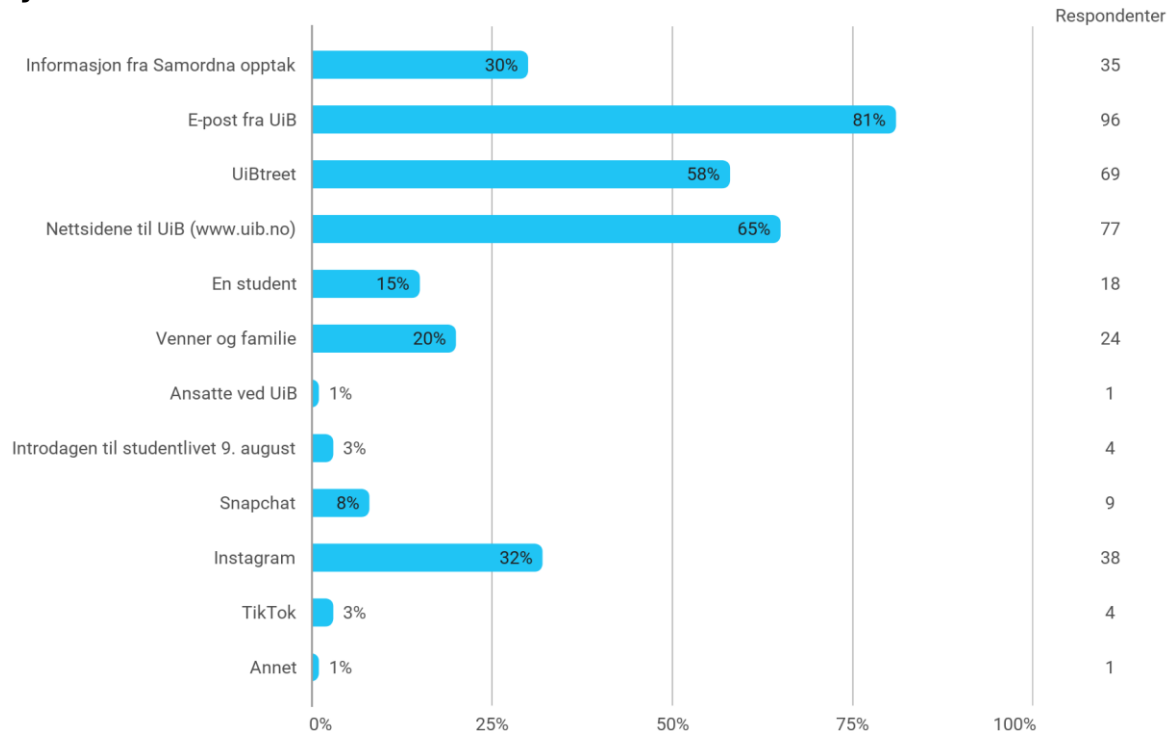

Hvis svar er «Andre grunner»:

- Helt tilfeldig egentlig, tok bare det som hørtes mest interessant ut i Molde og har bare fortsettet med det.
- Tatt bachelor på annet sted
- følte riktig
- prestisje
- Jus er vitenskap uten fast fasit.
- Mulighet til en god karriere, med opphav i solid utdanning
- Jeg liker Bergen.
- Kjenner mange som bor i Bergen. Ville ta integrert master i jus, men vill ikke studere i Oslo eller Tromsø.

3. Informasjon og informasjonsflyt:

Hvor fikk du nyttig informasjon om oppstarten på studiene dine og hva du skulle gjøre?
Du kan krysse av for flere.

Hvis sva er «Annet»:

- "Bakvei" inn på Leganto

Har du kommentarer til informasjonen du fikk fra UiB? Forklar gjerne.

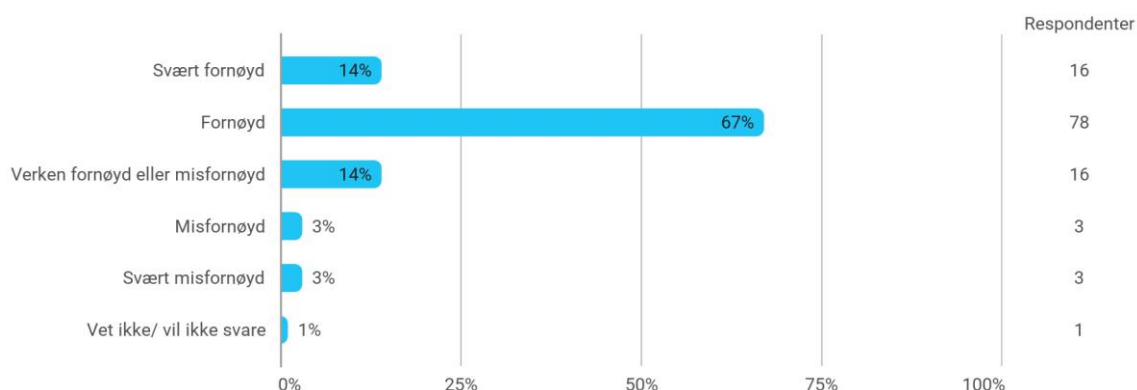
- Generelt synes jeg informasjonen har en tendens til å være spredt over mange dokumenter og sider. Vet at mange gjerne skulle fått en bredere oversikt på ett samlet sted.
- Det var litt forvirrende i starten å bli kjent med alle de ulike nettsidene
- for en som aldri har studert før så er studentweb et mareritt å navigere seg på. fikk aldri noen info på hvordan jeg gikk frem når jeg skulle melde meg opp til fag, og var aldri sikker på at jeg hadde gjort alt rett
- Informasjonen kommer på mange ulike plattformer, måtte spørre venner som hadde fått informasjon fra andre venner. Hadde vært lettere og tydeligere om informasjonen var litt mer samlet.
- Informativ og bra. Bare litt vanskelig å få aktivert brukeren i canvas
- informasjonen på nettet kunne til tider være vanskelig å finne frem til
- Synes informasjonen var bra! Men synes det er dumt at studenter ved rettsvitenskap ikke får møte faddergruppe før åpningen på museumsplassen. Var litt vanskelig å vite hvor man skulle.
- Helt greit ordna, men på åpningsdagen fant jeg ikke faddergruppen som skulle lede oss til skolen. Vet ikke om jeg bare ikke såg dem eller om de ikke var tilstede.

Opplevde også noen overraskelser angående reglementet når jeg kom inn i studiet og fikk brev om at jeg fikk godkjent tidligere utdanning. Var ikke klar over reglene om at jeg f.eks ikke kan ta LLM gjennom utveksling ettersom jeg må ha 90 studiepoeng hos dere. Synes også forberedelsene mine iforhold til hva jeg kunne forvente hos dere har vært veldig ustabil, da på grunn av omgjøringen av

studiemodellen i juss hos dere og forandringer for 5 studieår osv, og for meg på utsiden av dette når jeg tok bachelor i molde var det veldig vanskelig å både få kontakt men og holde meg oppdatert på disse endringene, spesielt når nettsiden i løpet av den tiden har slitt med mande døde linker og informasjon jeg ikke var sikker på fortsatt var gjeldende eller ikke.

- Satt spesielt pris på emailene fra UiB
- Ikke alt var like lett å finne frem til, bla. oppmøte tidspunktet. Noe rotete fremgangsmåte fra UiB
- Det kan bli litt uoversiktlig når det kommer flere forskjellige mailer
- savner info om timeplaner og kommende ferier, når det er obligatorisk, vanskelig å planlegge lenger en 2 uker frem
- Synes at informasjonen vi fikk var tydelig.
- Veldig kort tid mellom opptak og studiestart, lite struktur og innhold på Intro dag, vanskelig å få tilgang på litteratur før UiB konto, altfor mye bak UiB konto, uoversiktlig system med flere forskjellige nettsider og mange like men forskjellige programmer (f.eks. teams, zoom og panopto).
- Litt dårlig med samlet info på ett sted
- Jeg liker at det er veldig oversiktlig på UiB jussen sin Instagram sine. Samme med UiB treet sin checkliste.
- Det var ganske forvirrende i begynnelsen, det er mange ulike plattformer som gir infoen du trenger. Hadde vært mer oversiktlig hvis det var samlet litt
- var info litt mange steder, burde vært samlet på et sted
- Var ganske oversiktlig på mailen :)
- Mailen jeg fikk var ryddig og konkret, og gjorde oppstarten enklere å forholde seg til

Samlet sett, hvor fornøyd er du med informasjonen du fikk fra UiB før du startet studiene?

Er det noe du synes var vanskelig å finne ut av, enten før du startet eller i løpet av velkomstuken? Forklar gjerne.

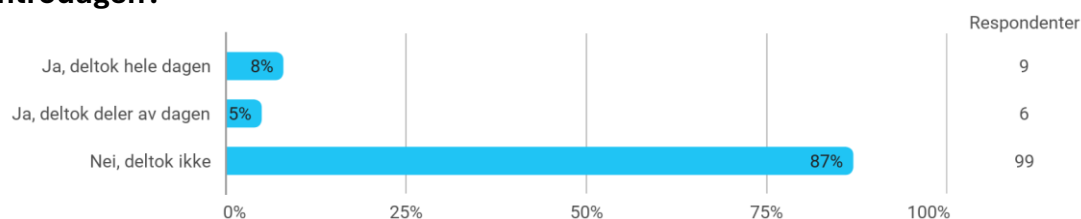
- Timeplan, litteratur, program for velkomstuken kom ganske sent og svar på undervisningsopptak tok lang tid
- Hvor og når vi skulle møte faddergruppen
- Synes at hvis man gjør en innsats så er absolutt alt der. Til og med oppkobling av Eduroam var på plass mange dager før velkomstuken. Dere bør samle informasjonen mer på ett sted da.
- fag
- Som ny student var det vanskelig å finne frem til alt av oppmelding til hvert emne, eksamen og semesteravgift. Følte jeg kun fikk med meg noe av dette ved en tilfeldighet, og som kunne endt opp med at jeg for eksempel ikke meldte meg opp til eksamen. Burde vært en bedre ordning på dette for nye studenter.
- Det kunne stått enda tydeligere på nettsidene når og hvor man skulle møte.
- Semesterregistreringen, hvor man fant pensum og hvilken innlogging jeg egentlig skulle bruke (siden man får to epostadresser)
- Nei, alt i forbindelse med oppstart var relativt lett å finne ut av på UIB sine nettsider og eposter.
- Litt usikkerhet rundt når man hadde obligatorisk oppmøte siden vi fikk tildelt grupper litt sent

- Jeg fortsatte på et studie jeg hadde en bachelor i fra et annet universitet, så det var ti leider litt mye surr rundt hva som var godkjent og ikke.
- - hva man burde ha med første dag
 - at paraplyer ble tatt på muséplassen
 - informasjon rundt faglig innhold i forhold til fadderaktiviteter den første uken
- Det var litt vanskelig å melde seg opp til fag på Studentweb
- Kanskje at informasjonen kom på forskjellige plattformer. Kunne vært mer samkjørte her.
- Viser til forrige felt, da i hovedsak forandring på 5 studieår og generelt innfasingen av den nye studiemodellen, med spesielt fokus på utveksling. Hadde jeg visst om regelen angående 90 studiepoeng hadde jeg vurdert å komme et år tidligere og søkt om godkjenning for bare 2 år.
- pensumliste kom for sent, var usikker på om jeg måtte skaffe noe innen oppstart.
- Det var litt utfordrende å forsikre seg om at alt av registrering var gjort, det ble litt uoversiktlig hva man måtte gjøre. Det var fint at alt det viktigste kom på ett sted (mail)
- God informasjon om hva som skulle skje den første dagen.
- Veldig mange forskjellige nettsider man må forholde seg til, man måtte gjerne lete etter informasjon framfor å få informasjonen servert, litt slitsomt for de som studerer for første gang og er ukjent med de forskjellige nettsidene og plattformene som brukes
- Synes UiB nettsiden er ganske rotete, så det tar lang tid å finne frem når man ikke er kjent med nettsiden.
- Det var litt mange forskjellige plattformer for info, hvor prosessen med å melde seg opp i fag osv var spesielt uklart. Men UiBTreet med sjekkliste var en veldig god hjelp.
- Det var vanskelig å finne frem i timeplanen, hvertfall før vi fikk innføring i mitt uib. Under velkomstuken var det vanskelig å orientere seg på hvilke fag vi skulle ha, arbeidsgrupper, seminargrupper osv. Generelt lite praktisk informasjon den første timen, burde prioritert å gi folk tryggheten i hvordan ting fungerer på UiB, og ikke så fort tidlig med fag. For eksempel bruke menti til at folk kunne spør om spørsmål. De praktiske spørsmålene som ble stilt ble skyve under teppe i mine øyne.
- Lite info ute på litteraturlister og lite tidlig informasjon på introuken. Skulle gjerne ha hatt noen "voksne" til å organisere mer på første dag. Da tenker jeg spesielt mer briefing for de som skulle vise oss rundt på fakultet og timeplan annet sted enn bare på instagram.
- Hvilke bøker man trengt til de ulike fagene. Hadde sett på det som veldig oversiktlig å fått en egen liste på det
- Hvilket studieår jeg skulle starte på, endte opp med å ikke være på liste for faddergruppe eller få noe info om det før første dag
- Jeg syntes det var mye nytt og uvant. På UiS fikk vi det meste av informasjon på Canvas appen. Jeg syntes det var veldig forvirrende at UiB bruker Canva men at man ikke kan logge inn på telefonen. Det er litt vanskelig når informasjonen er spredt på Instagram, email, samordna osv. Hadde vært bedre om alt var samlet på Canvas Appen.
- Om man skulle møte gruppen sin før den seremonielle åpningen ved universitetsmuseet eller ikke. De fleste gjorde ikke dette, men noen fikk info i messenger gruppen sin og møttes. Litt forvirrende.

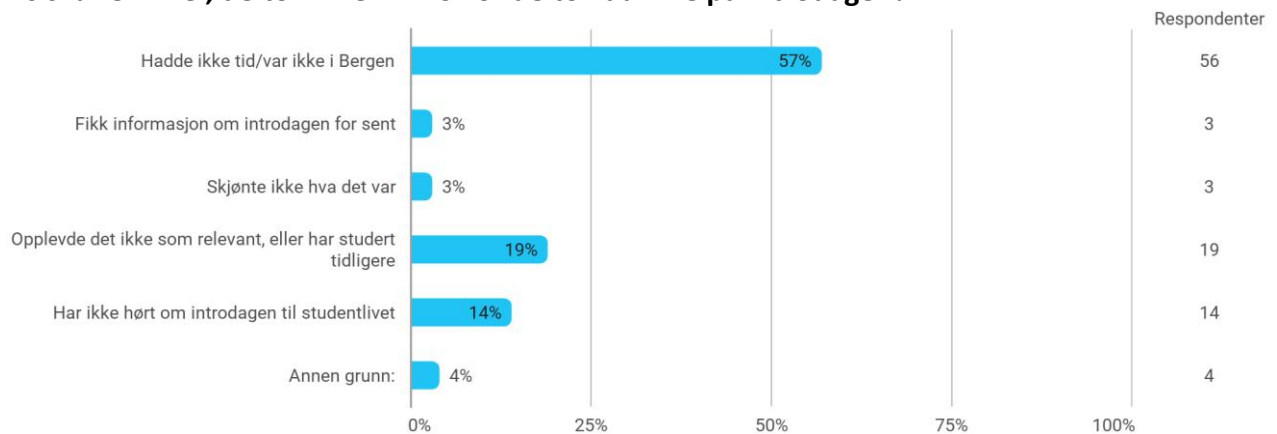
Videre var det ikke veldig tydelig hvordan varslingssystemet fungerte.

- Veldig mange ulike nettsider å sette seg inn i
- Selve semesterregistreringen
- Jeg opplevde det som litt rotete med informasjon om eksamen og obligatoriske arbeidskrav i de ulike emnene.
- ja alt, hva som var obligatorisk osv
- Fikk ikke så mye informasjon fra mail el. Fikk mye informasjon fra nettsiden deres, men kun akkurat nok til å vite hvor jeg skulle møte opp første skoledag. Hadde vært fint med info om andre ting som sosiale organiserte grupper :)

Deltok du på introdagen?

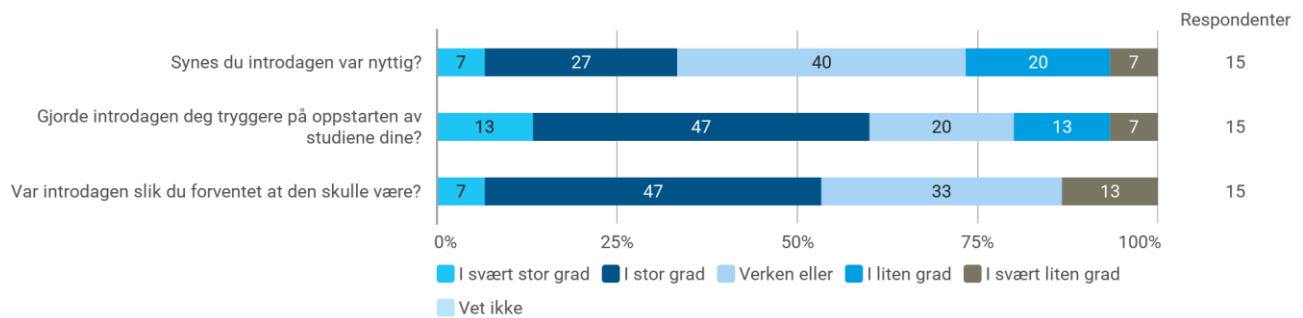
Hvis svar er «Nei, deltok ikke»: Hvorfor deltok du ikke på introdagen?

Hvis svar er «Annen grunn»:

- Har aldri hørt noe om snakk om det. Dessuten var jeg midt i innflytning
- Prioriterte det ikke
- synes det var litt skummelt
- All of the above egentlig - kunne bare velge ett alternativt

Opplevelse av introdagen:

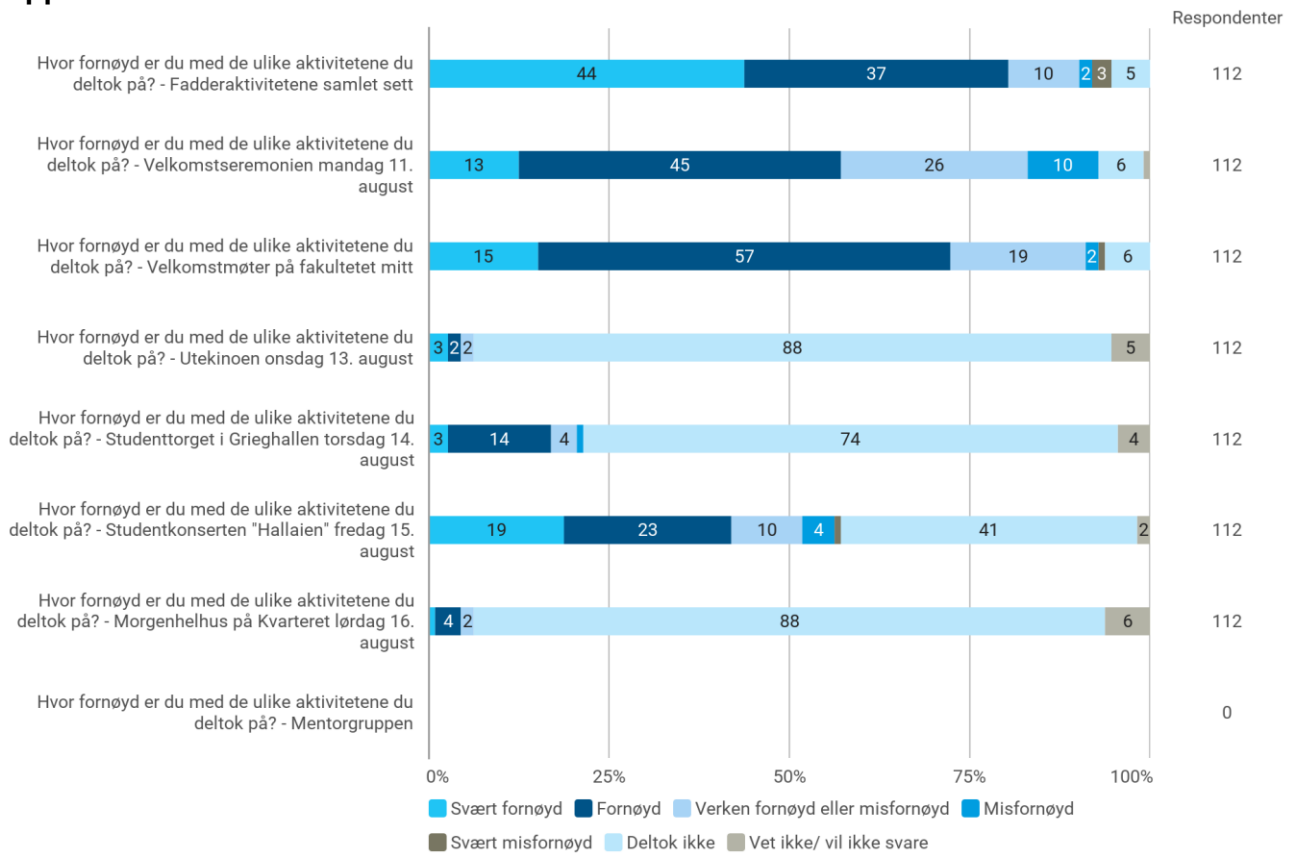

Har du kommentarer til introdagen?

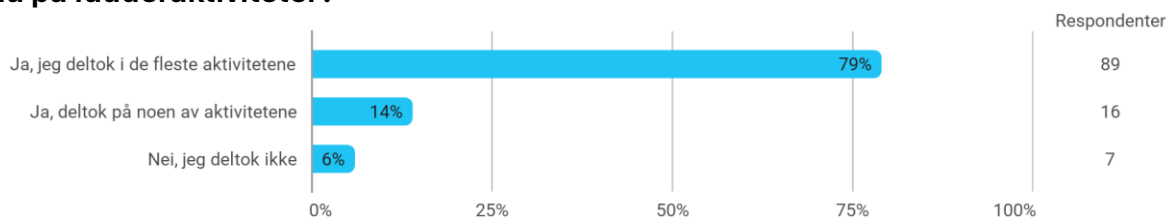
- Litt lang og en del unødvendig informasjon
- Var lite struktur. Savnet et mer planlagt opplegg, spesielt rundt byvandringen.

4. Velkomstuken og fadderaktiviteter:

Opplevelse av fadderaktivitetene:

Deltok du på fadderaktiviteter?

Hvis svar er «Ja, deltok på noen av aktivitetene»: Hva er grunnen til at du kun deltok på noen fadderaktiviteter?

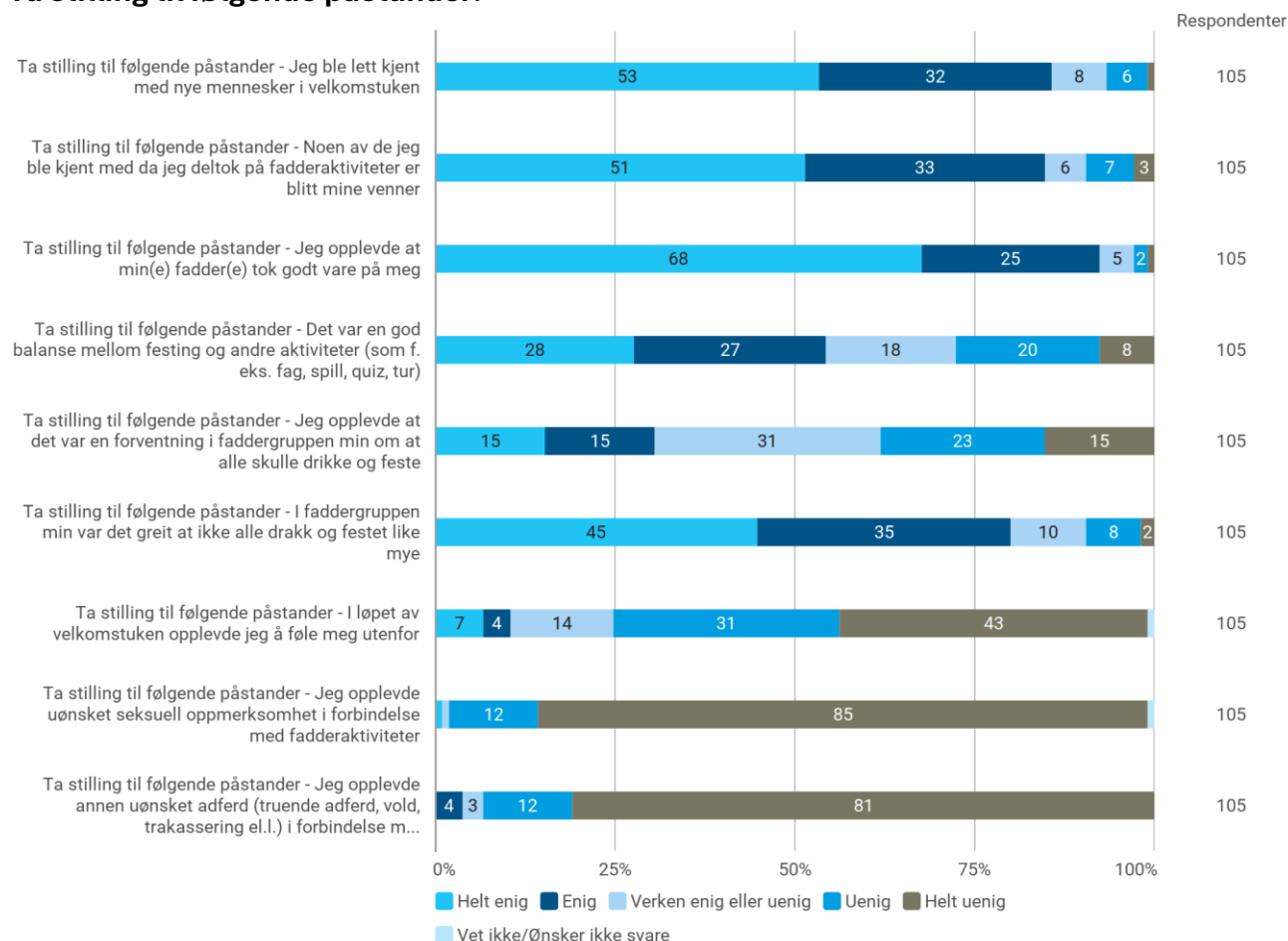
- Blir for overveldende å delta på alt
- Ble sliten, det var for mye opplegg på det studiet jeg hadde valgt
- Det blir for mye å drikke og være sosial hver kveld når man også har forelesninger 8:15:) og jobb
- Fetteren min giftet seg på fredag, og familien min er fra polen, så jeg måtte dra fra bergen torsdag morgen og var ikke tilbake før på mandag når fadderuken allerede var ferdig
- Fordi faddergruppen var betydelig yngre enn meg. Også høy terskel pga. utkleddning og tema alle dager
- Ble syk halveis inn i fadderuken.
- gruppen min var mest innstilt på å prioritere lange vors.
- Drikker ikke, og selv om det ikke var uttalt drikkerepress, følte jeg ikke 100% innpass

- alt med måte, blir mye drikking, og lite alternativ som ikke var aktivitet. vil jo helst være med folk, og savner opplegg der det er gøy uavhengig om man drikker eller ikke. jeg gikk på krykker og var derfor litt ekstra vanskelig å være med på mye. Synest det er bra at det kun er en fadderuke nå, og likte veldig godt rebus og andre ting som var gøy uansett:)
- Jeg ble sliten.
- Var syk. Mye alkohol og lite struktur. For noen som ikke drikker er det lite kjekt å se på andre drikke seg dritings på bli kjent leker. Skulle derfor ønske at det var et mer rus-fritt tilbud, f.eks. med turlag, museums besøk osv.
- Jeg hadde jobb. Var og mye nytt den uken så ble sliten.
- Var syk, er ikke så glad i festing. Var med på aktivistene på dagen og av og til på kvelden
- Sosialisering, festing, morro, fellesskap
- Faddergruppen hadde bare vors og festing, jeg er ikke så interessert i dette

Hvis svar er «Nei, jeg deltok ikke»: Hvorfor deltok du ikke på fadderaktiviteter?

- Var syk
- Synes det er litt mye. Personlig drikker jeg ikke, og er ikke fan av fester der alkohol er involvert.
- Ikke veldig interessert i fest etc lenger, har studert tidligere og har oppfattet fadderuken som mest av alt fest og drikke for de ferske studentene. Passer ikke for alle, meg selv inkludert. I tillegg hadde jeg mye jobb som også begrenset mulighetene til å være med
- Allerede studert her i 3 år, hadde ikke behov for en fadderuke til og ønsket heller å være hjemme og jobbe lenger
- jeg var nervøs, og trakk meg.

Ta stilling til følgende påstander:

Opplevde du noe spesielt positivt med fadderaktivitetene som du vil trekke frem?

- Hyggelige faddere som passet på og bidro.
- Veldig inkluderende og åpent, lett å bli kjent med folk
- Synes fadderne var veldig flinke til å ta vare på fadderbarna. Dersom noen ble sittende alene i et sekund var de der med en gang og begynte å snakke med de. Gøy med fellesvors så man fikk møtt litt flere også. Morsomme aktiviteter og ingen "drøye" drikkeleker etc.
- Bar til bar og konkurranse med andre grupper. Her traff jeg flere som jeg fremdeles henger med. Utkledning gjør også mye for å bygge et fellesskap.
- Det var mye sosialt. Det var gøy med konsert med TIX og gøy med vors til vors og generelt aktivitetene.
- godt grunnlag til å bli å få noen kjente folk til å kunne sitte med i fadderuken
- Det var mye å være med på!
- Jeg var i Jurak sin faddergruppe, og jeg ville egentlig bare si at jeg syns fadderne var kjempeflinke på å inkludere alle og passet godt på at ingen følte seg utenfor. Har egentlig ikke noe negativt å si
- var mye opplegg man kunne delta på hvis man ville.
- - invitert på vors
- - arrangement som "bar til bar"
- Inkluderende faddere som la til rette for at alle skulle bli kjent.
- At Sammen var tilstede i sentrum og delte ut vann og ellers folk som var tilstede og synlige for å passe på gjorde opplevelsen mye tryggere
- Likte godt at det var bankett.
- støtten fra fadderene
- Veldig inkluderende ovenfor de som var under 20!
- Veldig gode faddere som var flinke til å inkludere alle
- Det at alle skulle være sammen. Dersom ikke alle fikk billett til et arrangement, solgte de andre billetten sin/ fikk billettene til fadderne
- Greie faddere
- Det var godt organisert og lett å følge med på hva som skjedde.
- veldig bra med aktiviteter som rebus og quiz, og når det var hovedopplegget. da var det gøy uansett om man drakk eller ikke og man ble ikke splittet mellom hvem som ønsket å drikke og ikke, men hadde det gøy sammen
- Fellesvorsene hvor man fikk møte studenter fra andre grupper likte jeg godt.
- Med så mange studentar, vil eg seie det er godt planlagt av faderane.
- Sosialt, opplevde fadderene som veldig imøtekommende og inkluderende
- Fadderne var flinke og inkluderende, fakultetet hadde mange kjekke aktiviteter
- Nei.
- veldig inkluderende og flotte faddere
- Gode faddere som hadde oss i hovedfokus
- Veldig inkluderende og hyggelige faddere
- Fadderene våre var fantastisk flinke og snille. Jeg likte at det var så mange alternativer til kveldsaktivitetene. Jeg likte også slik uib jussen sin instagram for fadderuken var så oversiktlig og ofte oppdatert. Jeg likte også at alle bachelor elevene som skulle begynne på 4.året var på samme fadder grupper.
- Bra opplegg fra fadderstyret
- På jussen opplevde jeg at fadderene var mer motivert, samlet og inkluderende da de var fra samme undergruppe og motiverte til å oppsøke undergrupper som passet deg.
- Rebus i byen
- veldig gøy
- fadderne bidro masse til å inkludere alle!
- Synes mine faddere var veldig imøtekommende og interessert i å bli kjent med oss på ekte.
- At det var vors med faddergruppen hver dag. Aktivitene som hemmelig artist og alt på straffbar.

Har du forslag til hva som kunne vært gjort annerledes for at fadderaktivitetene kunne fungert bedre som start på studiene dine?

- Mer aktivitet også på dagtid uten fokus på drikking.
- Unngå at det er begrenset antall billetter til sentrale aktiviteter. Dette ble et stressmoment for alle.

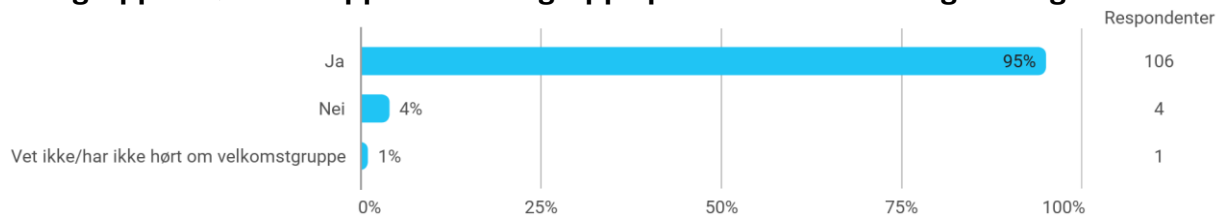
- Vanskelig med fullstendig skeivfordeling av kjønn på studiet, men det burde være på kvinnelige og mannlige faddere, og så jevn fordeling blant fadderbarn som mulig.
- Ble en veldig hektisk uke med både sosiale aktiviteter hver ettermiddag/kveld + forelesninger på formiddagen. Hadde nok heller ville hatt litt flere forelesninger uka etter, enn samme uke.
- Ikke påbud med breezer raze fordi jeg liker ikke breezer eller chugge og det er dyrt.
- Vi ble plassert med faddere som gikk på et kull mye under oss, for fremtidig samhandling hadde det nok vært mer givende å bli plassert med noen som er mer nært i studieløp/alder med tanke på hvem man faktisk ser rundt om i ettertid. I tillegg var det store forskjeller på grupper, da noen hadde mage faddere og opplegg og andre ikke. Fint at faddere stiller opp, men kanskje det kunne vært lurt å heller sette samene grupper/dele noen opp slik at de minste gruppene får noen ekstra på gruppa.
- alkoholfrie alternativ kunne i større grad blitt forventet som en aktivitet på lik linje som festene, men dette vil nok variere fra faddeggjeng til faddeggjeng
- Mere deltagelse på alkoholfrie arrangementer. Var ikke så lett å bli kjent med folk i andre faddergrupper
- Mer informasjon om de aktivitetene som ikke handlet om fest.
- Det er litt dumt at man arrangerer fadderaktiviteter som ikke har billetter nok til alle. Kanskje ha en ordning hvor fadderne kan bestille bileter til gruppa, slik at hele gruppa enten får være med eller ikke
- krav til at det må være arrangementer som ikke innebærer å drikke alkohol
- Mer felles med andre grupper
- Hos oss ble alle aktivitetene som ikke handlet om festing lagt opp som "alternativer for dem som ikke vil drikke". Jeg tror mange av disse aktivitetene kunne vært gøy å fått med seg som et avbrekk fra festingen. Men da måtte man eventuelt ha dratt uten faddergruppen fordi det var lagt opp til at festingen var hovedaktiviteten.
- Det burde vært flere aktiviteter uten fokus på alkohol og fest. Selv om det var et alternativ å dra på disse aktivitetene, ble det aldri sett på som et reelt alternativ i min faddergruppe.
- Legge opp til mer fritid mellom aktivitetene. Det ble ganske tettepakket dersom du skal være med på alt.
- Ikke ha forelesninger i fadderuken.
- Kanskje litt mer "mangfold" blant fadderne. Kunne muligens vært greit med en blanding av ulike folk som faddere i gruppen, slik at det er flere man kunne "relatert" til.
- Mer alkoholfritt opplegg
- Mer opplegg på tvers av faddergrupper slik at man kan bli kjent med andre fra andre grupper. Mange trives ikke i sin egen faddergruppe, da er det hyggelig å møte folk fra andre grupper.
- Kunne hatt ett edru arrangement for å bli kjent på annen måte
- Hviledager fra drikking
- Nei egentlig ikke
- Var under 18 så fikk ikke vert med på så mye
- Nei
- Vanskelig å finne nach. Veldig varierende kor keen folk i ulike faddergrupper var. First world problems då, ingen forslag på kordan man kan løse det. I trondheim kan man si hvor glad man er i feste, men tror ikke det er en god løsning.

Videre kunne man droppet tidlige forelesninger på jussen i fadderuken.

- Burde vært lengre fadderuke var veldig stress å bli kjent med folk. i trondheim var det mye bedre tid å bli ordenlig kjent
- det var begrenset med plasser til de ulike aktivitetene, noe som er forståelig, men blir kjipt at faddergruppen skal splittes utfra de som har billett til noe og de som ikke har det
- Flere hyggelige bli kjent aktiviteter fremfor bare fester med veldig høy musikk, hvert fall i akkurat begynnelsen.
- Ja, det var dumt å ha tre forelesninger i fadderuken på jussen.

5. Velkomstarrangementer (i regi av fakultetet):

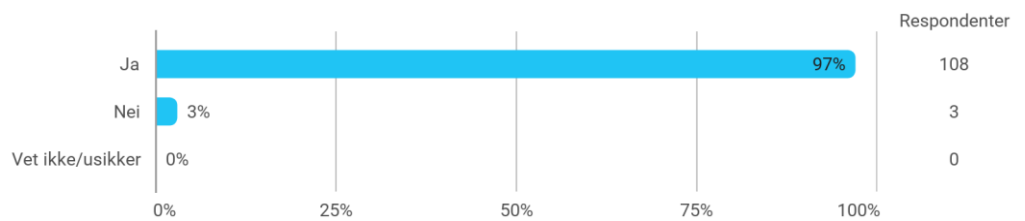
Velkomstgruppe: Møtte du opp i velkomstgruppe på fakultetet mandag 11. august?

Hvis svar er «Nei»: Hvorfor deltok du ikke på velkomstgruppe på fakultetet mandag 11. august

- samme årsak
- Jeg hadde ikke anledning, jeg var ikke i Bergen før tirsdag.

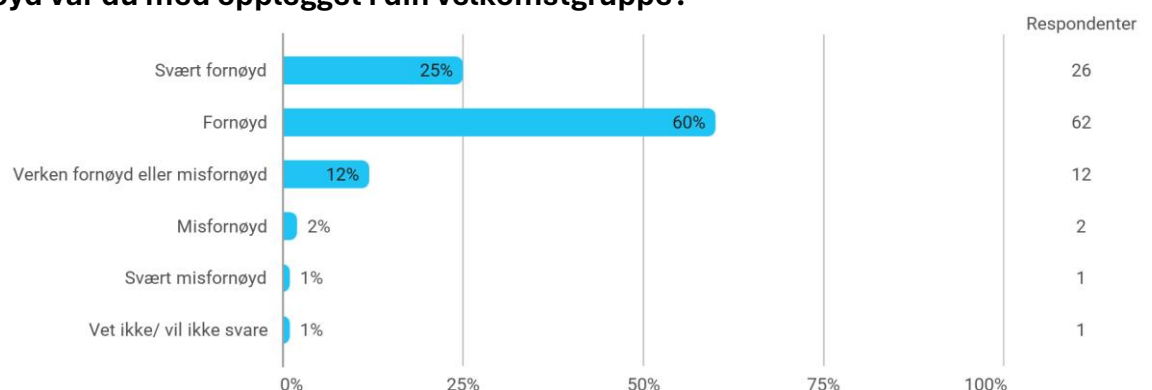
Felles velkomstmøte: Deltok du på felles velkomstmøte i Auditorium 1 mandag 11. august?

Hvis svar er «Nei»: Hvorfor deltok du ikke på felles velkomstmøte i Auditorium 1 mandag 11. august?

- samme årsak
- Ikke anledning da jeg ikke var i Bergen før tirsdag.

Hvor fornøyd var du med opplegget i din velkomstgruppe?

Har du kommentarer eller innspill til mottaket i velkomstgrupper?

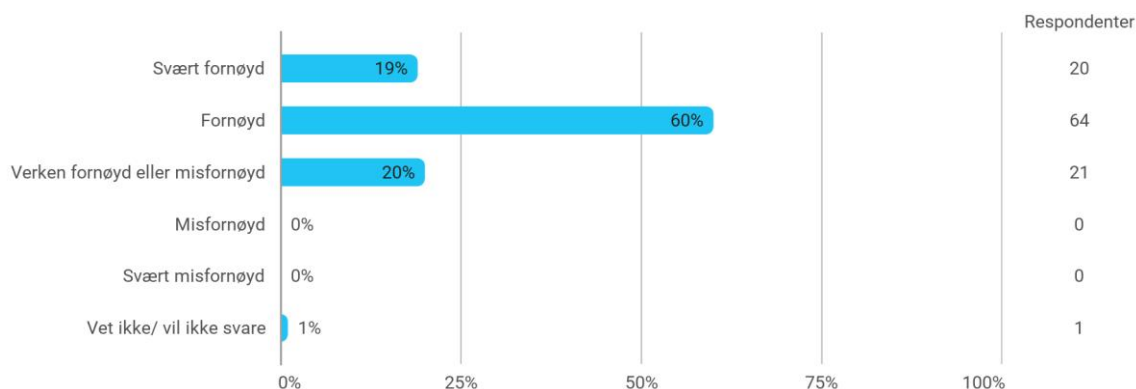
- Litt unødvendig å gå rett på faglig oppbygging på første møtet. Kunne heller hatt fokus på å bli kjent med hverandre i gruppen.

- Første møtet i sånn setting er litt anspent uansett, tror jeg. Her må folk bare gi av seg selv og bli kjent. Gruppelederen prøvde febrilsk å lede en samtale. Jeg skjønnte ikke helt hvorfor ikke fadderne bare tok den? Vi hadde en person som vi aldri så igjen.
- - fint å møte faddergruppen og ha noen kjente ansikter med en gang
- opplegget virket litt lite planlagt
- Helt ok
- Syntes det var helt OK, men den praktiske informasjonen syntes jeg like godt kunne være en e-post. Alle i min velkomstgruppe var i faddergruppe sammen, jeg deltok ikke på faddergruppe og følte det derfor var mindre relevant for meg. Ser i grunn ikke helt poenget med disse velkomstgruppene, var mer stress enn faktisk utbytte.
- kunne gjerne hatt noe bli kjent leker som lettet stemningen mer:)
- Lite organisert. Studentene som ledet virket ikke til å ha alt de trengte for å kunne hjelpe tilstrekkelig.
- Jeg likte at lederen for velkomstgruppen var en med student. Hun var flink og hyggelig, og lot oss komme med innspill til hva vi ville snakke om.
- Arbeidsgruppe lederen virket sur
- Forstår hvorfor man skiller velkomstgruppen og faddergruppen, men personlig hadde jeg likt at det var den samme gruppen.

God arena for å stille spørsmål, selv om mye av informasjonen ikke opplevdes veldig viktig. Møtet med faddergruppen var mer informativt.

- Det er alltid de samme bli kjent lekene som man er blitt lei av.

Hvor fornøyd var du med programmet for felles velkomstmøtet i auditorium 1?

Har du kommentarer eller innspill til det felles velkomstmøtet i auditorium 1?

- Det var nesten en hel time mellom to av møtene, som var litt vel lenge.
- husker ikke noe særlig fra det
- følte meg velkommen
- Et kjekt møte som var underholdene, men ikke særlig essensielt for å studere. Klarer ikke helt se hvorfor det absolutt er obligatorisk oppmøte. Men helt greit
- Veldig gøy å ha panel med elever som ber deg senke skuldrene første dag
- Ikke nok sitteplasser til alle, mange satt i trappen. Dårlig planlegging
- Bra opplegg
- Spesielt fint å høre fra studenter fra kull over. Gav inspirasjon og motivasjon.
- Tok litt lang tid at de sendte ut en og en gruppe for å treffe fadderne sine

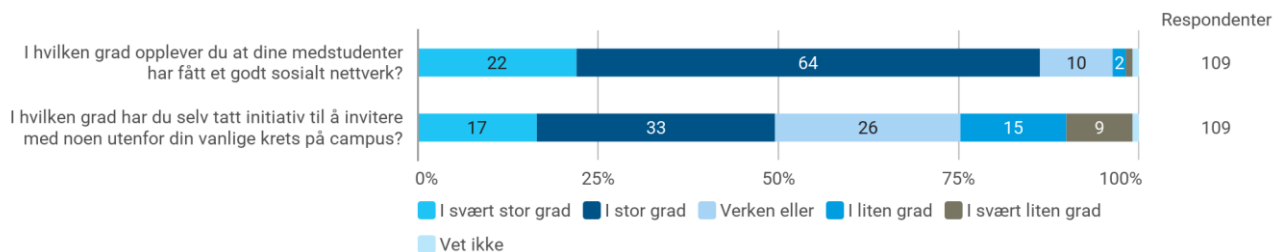
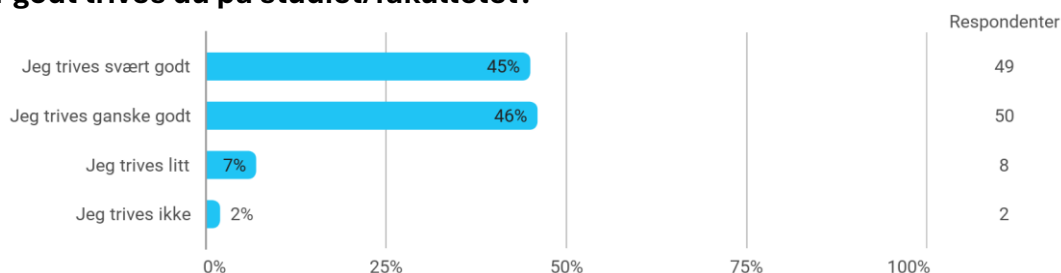
Er det noe annet du vil dele av din opplevelse av studiestarten mandag 11. august?

- Det bør i enda større grad være mulig å bli med på både alkoholfrie arrangementer og fester. Det var litt overlappende på flere av dagene.
- Den første samlingen på Museplassen var litt lang og mange taler

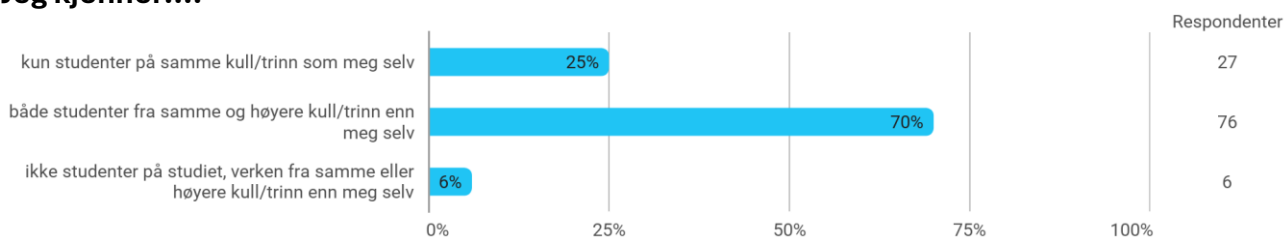
- Er kanskje uungåelig for mitt tilfelle men begynte på 4 året i jussen etter å ha tatt bachelor i Molde. Opplevde at fadderuken da ble litt kjip for oppdaget fort at de fleste andre fadderbarna i mitt kull enten kom fra UiA eller høyskolen i innlandet og derfor kjente hverandre eller hadde gjenger fra før. For meg som var den eneste fra mitt kull i molde som begynte hos dere i år opplevde jeg dette som vanskelig, og når fadderne selv gikk i klassene under oss følte jeg det var vanskeligere å skulle bli kjent med de og.
- Skjønner at dere vil at folk skal møte opp etc når man stiller i stand osv., men syntes likevel ikke første dag var viktig for å starte på studiet. Følte det mest av alt var sosialt og passende for de som studerte for første gang eller ønsket en fin start på det sosiale. De av oss som ikke hadde slike ønsker får ikke spesielt utbytte. Ikke noe farlig med det, bare tid bortkastet etter min mening.
- Jeg synes det burde vært et møte med velkomstgruppen før alle dro på Muséplass. Der var det vanskelig å skjønne hvor vi skulle videre og lett å føle seg alene.
- lite tydelig info på hvor vi skulle etter museplassen
- Det ble tomt for goodiebags fordi folk tok flere, så min gruppe fikk ikke
- Informer om at Velkomstseremonien vil ta over 1 time og informer om sikkerhetstiltak (så mange måtte legge fra seg paraplyer og ikke hadde regntøy)
- Det regnet en del, så kanskje dere burde ha det under en presenning neste år, siden det ikke var lov med paraply.
- Bra
- Omvisningen på skolen ble noe rotete, alle gruppene skulle ha omvisning samtidig, og det var fort gjort å miste hverandre siden vi akkurat hadde blitt kjent, og mange andre studenter var overalt samtidig

6. Trivsel og faglig tilhørighet:

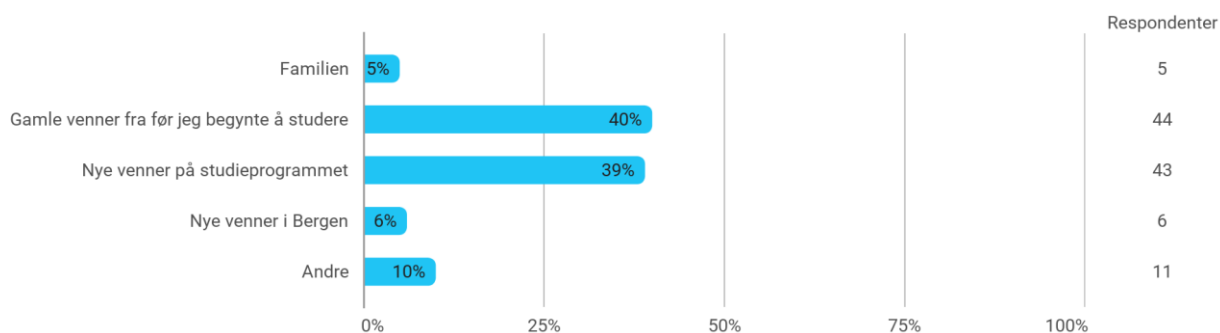
Totalt sett, hvor godt trives du på studiet/fakultetet?

Jeg kjenner....

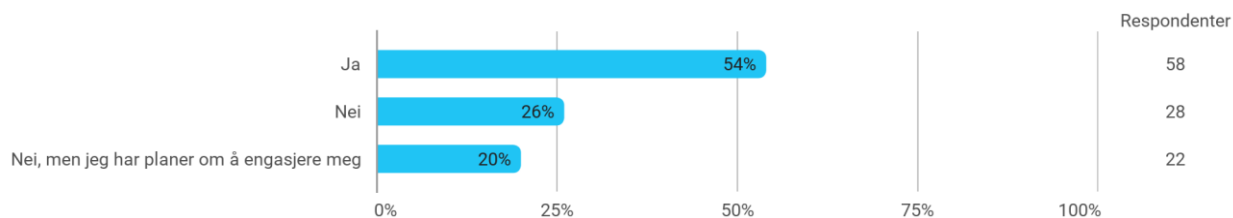
Hvem bruker du mest tid sammen med utenom undervisningen?

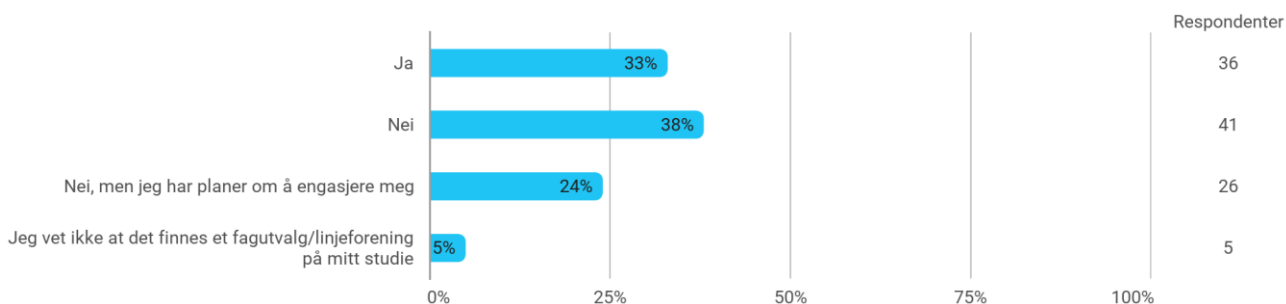
Hvis svar er «Andre»:

- Ønsker ikke å svare
- Samboer
- Nye venner i kollektivet
- Blanding av gamle og nye venner
- e miks av nye venner fra studiet, venner møtt på ny jobb, gamle venner fra studiet etc.
- Både gamle og nye venner
- Både gamle og nye venner
- Ikke særlig sosial.
- God blanding av alle
- Like mye med nye og gamle venner
- Nye venner i bergen, men også samboer

Er du med i en frivillig studentorganisasjon? (Hulen, Kvarteret, sport, kultur, studentbar, osv.)

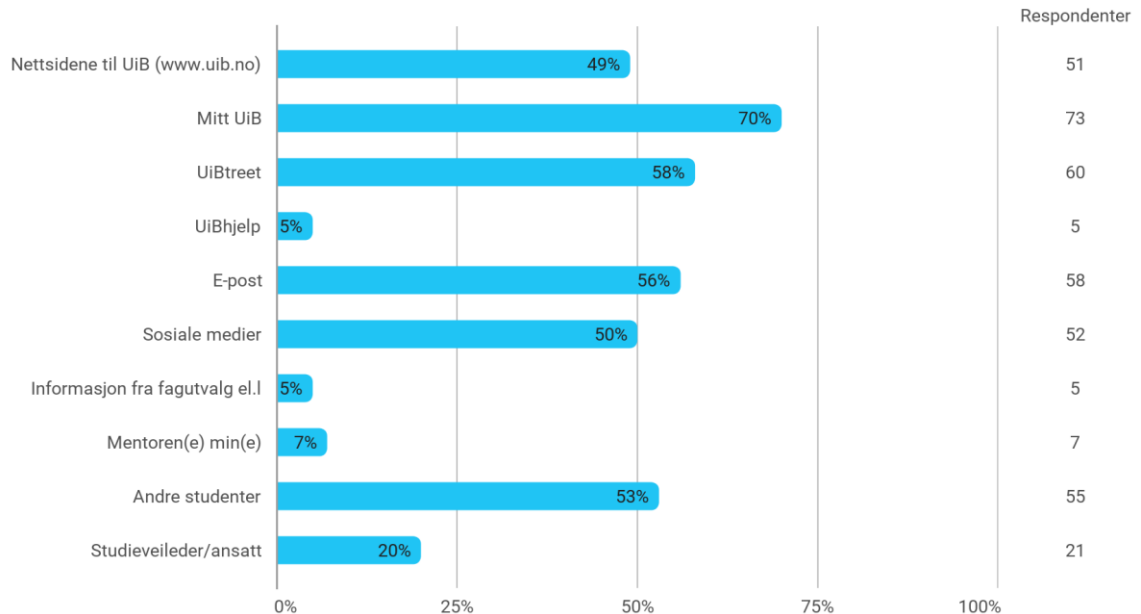

Er du med i fagutvalget/linjeforeningen på ditt studie? (sitter i styret eller en undergruppe, eller andre fakultetsspesifikke organisasjoner)

7. Kanalbruk og informasjonstilgjengelighet (frivillig del):

Hvilke av tjenestene og informasjonskanalene til UiB synes du fungerer godt? Kryss gjerne av på flere alternativer

Hvordan opplever du at det er å finne frem i informasjonen du trenger for å studere og delta i studentlivet? Beskriv gjerne.

- Mitt UiB er litt rotete
- MittUiB er helt rotete og det er det mange som sier. Skal man finne fram til skriveveiledning så begynner man å lese på én side, mens det fortløpende henvises til fire hyperkoblinger som tar deg til nye sider. Innen du er i mål så vet du ikke hvor man er lenger. I tillegg er det et sterkt ønske å få inn eksamensdatoene og innleveringsfrister i MittUiB-kalender. Fakultetet er kjent med datoen, så hvorfor ikke få det inn?
- ekstremt vanskelig å finne frem på mitt.uib. Man trykker på en side, og så må trykke gjennom flere linker for å komme inn på noe som er relevant. Istedenfor å trykke på linker bør all informasjon være på samme side.
- Det går fint, men infoen er litt mange steder.
- Jeg synes det er litt vanskelig å finne frem til informasjon. Den ligger veldig spredt og man må trykke rundt og lete før man til slutt finner det man så etter. I tillegg er inndelingene ulike i de ulike emnene på Mitt UiB som gjør det litt mer forvirrende.
- Går som regel greit
- Canvas er utrolig dårlig organisert og det er utrolig vanskelig å finne frem til informasjonen jeg trenger. Ting er plassert på veldig ulogiske steder, og om jeg finner frem til noe en gang tar det meg fremdeles minst 10 minutter å finne frem til det igjen. Men det tror jeg er på grunn av hvordan Canvas er designet og er ikke nødvendigvis lærerne eller universitetet sin feil.

Også vil jeg gjerne påpeke at linker til UiB sine nettsider eller til mitt UiB i eposter fra universitetet aldri fungerer. Jeg får alltid opp feilmelding, og jeg vet at dette er et problem for flere andre studenter også, så dette er noe dere virkelig bør se på og finne ut av årsaken til

- Mitt UiB er mest brukt til nå og virket svært kompliserende i starten, men fungerer greit nå
- Veldig bra!
- Noe uoversiktlig, spesielt hjemmesiden. Skjønner heller enda ikke om mittUib (canvas) finnes på mobil, om det er en egen app, eller om det er en måte å logge inn der via canvas appen.
- informasjonen inne på Mitt uib er veldig rotete lagt opp, særlig med tanke på at det inne på hvert emne kan være forskjellige menyer (rekken på siden og "boksene" mitt på.

- Det er utrolig rotete på mitt uib, samt alt for mye som skjer uten for studietid som ikke er godt nok formidlet og sortert. ting er vanskelig å finne frem, til og huske hvor man fant det.
- Generelt mye informasjon, men Mitt UIB er veldig kronglete å finne frem i, må trykke på 3 linker på ny side hver gang for å finne frem til oppgave osv. forvirrende med oppgaver og innleveringer stående på forskjellige steder og forskjellige innleveringsarenaer. Uoversiktlig generelt, må være ganske strukturert for å holde styr på alt, eller evt spørre om hjelp fra medstudenter ol. Eller er informasjonen stort sett til stede, så det er ganske ok
- MittUiB er litt uoversiktlig. Opsettet i de forskjellige fagene er organisert på forskjellige måter
- Synes det er litt tungvindt at man må inn i en nettleser for å kunne bruke mittuib, istedenfor canvas i app
- Synes nettsidene fungerer, men merker at det er litt ulik bruk av de på de forskjellige fagene, men opplever at jeg ofte må lete litt etter informasjon, spesielt informasjon om frister, formkrav osv.
- Jeg synes det kan være ganske uoversiktlig. Vi får informasjon på uibtreet, mitt uib og uib mailen. Det blir for mye å holde styr på
- både og, skulle ønske fagene hadde likere system på mitt uib. og gjerne nettside over studentorganisasjoner
- Litt vanskelig
- Synes det er litt vanskelig/ uoversiktlig å navigere i Canvas. Særlig kunngjøringer og få med seg informasjon.
- Mitt UiB er veldig rotete. Det bør få en bedre struktyr
- Jeg synes mitt-UiB er uoversiktlig, og opplever å bruke mye tid på å lete frem viktige ting som arbeidskrav, obligatoriske oppmøter og frister. Min mening er at det fungerer dårlig som en hoved-infokanal.
- Litt uoversiktlig noen ganger, kan være vanskelig å vite hvor det forskjellige ligger
- Fungerer godt! Mail-funksjonen fungerer ekstra godt om det er ting som blir endra i siste liten eller er viktig blir sendt ut til studentane.
- Litt mange plattformer og mye informasjon, men stort sett greit.
- Systemet er helt elendig. Flere ting bør samles under samme tjeneste og selv på mitt uib er det ofte oversiktlig innpå hvert emne. Vi har f.eks. arbeidsgruppeoppgaver i jus212, men disse må leveres under "oppgaver" og ikke "oppgavetekster".
- Mitt uib, mail og medstudenter
- Mitt UiB kan være litt vanskelig å bruke mtp at info ligger veldig mange forskjellige steder.
- Skulle hatt alle eksamener og innleveringer i kalenderen. Er ekstremt mange forskjellige sider for ulike fag og frister som er veldig uoversiktlig. Spesielt for en ny student som allerede får mye ny info
- Litt vanskelig når dere bruke Canvas, men det ikke er mulig å logge inn på Canvas appen.
- Vanskligere å sette seg inn i og bruke de nye infokanalene, men undergrupper bruker ofte infomøter, plakater, some og word-of-mouth som er mer kjente kanaler.
- Mitt uib er litt forvirrende til tider
- Er generelt sett fornøyd.
- vanskelig, mange ulike kanaler og mye info å forholde seg til
- Nei, synes MittUiB er ganske uoversiktlig side

Utvalg: Studieutvalget ved Det juridiske fakultet
Saksnummer: 71/25-1
Møtedato: 19.11.2025
Journalnummer: 2025/237

JUS2314/JUS3514 (2024-2025) og JUS277-2-C (2023) EU Copyright Law - Emneevaluering

Alle emner ved Det juridiske fakultet skal hvert 3. år evalueres av emneansvarlig.

Evalueringsplanen er revidert av studieadministrasjonen etter innføringen av studieordningen av 2021, og utfasingen av studieordningen av 2003. I henhold til revidert evalueringsplan skal følgende emner evalueres i løpet av høsten 2025:

- JUS2397 Barnerett
- JUS2398 Miljørett
- JUS2399 Skatterett
- JUS2303 / JUS3503 Privacy and Data protection – GDPR
- JUS2306 Fair trials in Europe
- JUS2314/JUS3514 EU Copyright Law
- JUS391 Juridiske utredninger

Emneevalueringene kommenteres i fakultetets årlige studiekvalitetsmelding i henhold til [kvalitetssystem for utdanning ved UiB](#).

forslag til uttalelse:

12.11.2025
MAMØ

**Course supervisor I
Name**

Liliia Oprysk

Email

liliia.oprysk@uib.no

**This course has more than one
course supervisor**

- No

**The course was taught during
the following semester**

Spring 2023

**The evaluation applies to the
following course:**

Other course

**Course name (if the course is
not listed above)**

EU Copyright Law - JUS2314 & JUS3514 (2024-2025), EU Copyright Law - JUS277-2-C (2023)

Have changes been made to the course since the last time it was taught? If so, please elaborate?

Since 2024, the course has been offered in both Bachelor's and Master's versions. This has led to additional classes for Master's students. Apart from that, no changes have been made.

Course structure

The course consists of 10 classes with interactive components. For each class, students are asked to read 2–5 CJEU judgments in the field of copyright that are particularly relevant to the topic of the session. A reading guide is provided for each case, specifying which paragraphs to focus on and offering questions for reflection.

The classes rely on students having completed the reading beforehand but also include discussions that summarise the most important aspects. In this way, students become familiar with the CJEU's style of writing and learn how to extract the essence of a judgment, which typically concerns the interpretation of a provision that, in national proceedings, must be applied in light of national law.

The course includes a compulsory assignment. Bachelor students select a practical example themselves and apply their knowledge of EU copyright law to answer the concrete questions. The assignment is graded on a pass/fail basis and is a prerequisite for taking the exam. Students receive peer feedback on their drafts as well as personalised feedback from the lecturer, highlighting areas for improvement. Master's students work with references to the CJEU in cases where the Court has not yet ruled. They are assigned to argue for opposing interpretations of a particular provision, and the Master's classes are conducted in a moot court-like fashion. An external EU copyright law expert is invited to comment on the presentations together with the lecturer.

Students also submit an assignment based on their presentation and receive feedback from the lecturer.

Digital elements of course completion

MittUiB is used to make the learning materials available.

Since 2024, students have been assigned to prepare summaries of case law for each class. For each judgment, 1–2 students create a summary, and 1 student provides comments on it. All materials are made available on MittUiB.

The compulsory assignment also concerns digital content that students find online.

Literature

The course relies heavily on CJEU case law, and the list is updated every semester.

How do you assess the students' workload in your course?

I consider the workload to be appropriate. Classes are held weekly, and students are expected to read the assigned literature in between sessions.

Lectures

For each class, students are expected to read the case law in advance, which is then discussed together in class. The lecturer also provides a broader perspective, connecting the cases to those studied previously.

No recordings are made.

Group meetings

Only Master's students work in defined groups for the presentation of the compulsory assignment. Generally, this works well. The challenge arises when students drop out or fail to attend the Master's classes, since we work with two groups per case. In such situations, it becomes difficult to properly discuss both sides of a case.

Bachelor students comment on each others drafts, but this is done entirely online and anonymously.

Written assignments

Bachelor's students: the assignment is designed to be personalised, meaning that each student works on a set of questions based on a particular example of their own choice. In my opinion, this works well.

Master's students: the assignment is also designed to be personalised, as it is based on a current referral to the CJEU.

Mandatory assignment

The written assignment described above is also the mandatory one. The assignment works as intended. Students apply the knowledge they have acquired to a practical scenario and reflect on the interaction between EU copyright law and national legislation. The assignment also enables the lecturer to identify misunderstandings as well as common deficiencies, such as students' overreliance on GenAI tools.

Number of registered students	177
--------------------------------------	-----

Number of students sitting the exam	148
--	-----

Number of foreign students	97
-----------------------------------	----

Number of Norwegian students	48
-------------------------------------	----

Examination question paper and guidance for external examiner

The lecturer is solely responsible for providing feedback on the compulsory assignment and the exam.

External examiner group

The lecturer is solely responsible for providing feedback on the compulsory assignment and the exam.

Grade distribution and fail percentage

The course has only been offered for three years. No student has failed the examination, although so far two were not allowed to sit the exam due to the failure to fulfil the requirements for a compulsory assignment. Over the years, approximately 32% of exams have been graded A, around 28% B, about 30% C, roughly 5% D, and 2% E.

The exam takes the form of a school exam with no access to Lovdata, as it is not available for English-language courses. This means that students rely entirely on their knowledge of the law, including CJEU case law. The exam questions are designed accordingly, and I find that most students prepare well and demonstrate the knowledge required to achieve at least a grade C (good).

Reassessment of examination grade and any control commissions

In three years of teaching, only three complaints have been filed, all at the Bachelor's level in 2025. Of these, two reassessments upheld the original grade, while one resulted in a lower grade (no control commission).

This year's digital feedback from students

No feedback was provided by the administration.

Internationalisation

The course on EU Copyright Law relies exclusively on international sources in English.

Overall evaluation of the course, and any proposed measures for next year's course

I consider the course to fulfill its aims, which is supported by student results. I plan to explore two measures for next year:

1. Consider using AI tools for initial feedback on draft assignments, allowing students to learn how to use the tools effectively and recognize their limitations. This approach would also encourage students to give feedback which goes beyond what the AI can provide.
2. Ensure that the number of Master's students attending the Master classes is known in advance. Since there is no attendance requirement for Master's students, it is currently difficult to know how many will participate. This has occasionally led to situations where an entire group is absent, which is problematic in a moot court setting.

Utvalg: Studieutvalget ved Det juridiske fakultet
Saksnummer: 71/25-2
Møtedato: 19.11.2025
Journalnummer: 2025/237

Diskusjonssak – FeedbackFruits | *Peer Review*

Ved Det juridiske fakultet er problembasert læring (PBL) kjernen i undervisningen og en viktig del av Bergensmodellen. Som navnet tilsier, er det dette siste som gjør at UiBs jusstudium skiller seg fra andre læresteder, og det er nettopp det som gjør at vi får søkere fra hele landet. Jusstudier generelt gjør bruk av PBL som prinsipp, men det som er særegent i Bergen er det omfattende samarbeidet i grupper, skriving og kommentering – på alle emner, for samtlige 700-800 studenter, i løpet av de to første studieårene. Studentene lærer ved å jobbe med virkelighetsnære juridiske problemstillinger som krever analyse og refleksjon, og får

- juridiske utfordringer som må løses
- samarbeide i større og mindre grupper
- gi hverandre skriftlige og muntlige tilbakemeldinger
- skriftlige tilbakemeldinger på besvarelser fra arbeidsgrupeledere
- forelesninger og andre typer undervisning i tillegg.

Denne læringsformen gjør studentene aktive og styrker både faglig forståelse og praktiske ferdigheter i juridisk metode og argumentasjon. En viktig del av dette er oppgaveskriving og -kommentering, og de seneste årene har UiB Oppgaveseminar (heretter referert til som O365) vært verktøyet som har vært brukt til dette formålet. O365 har i stadig mindre grad fungert tilfredsstillende, og har det siste året skapt mye administrativt ekstraarbeid. O365 er et system spesielt opprettet for Det juridiske fakultet av konsulentfirmaet Enable (Atea), og intensjonen var at UiBs IT-avdeling skulle overta driften for flere år siden. Slik har det ikke blitt, da IT-avdelingen ikke har hatt tilstrekkelig med ressurser til å drifte systemet. Nå er situasjonen den at O365-løsningen vil slutte å fungere fordi Microsoft ikke vil akseptere en del *add-ons*² til MS Sharepoint som er nødvendige for at O365 skal fungere, og dermed forsvinner O365 i april 2026.

Det juridiske fakultet ønsket dermed et nytt og bedre system velkomment, og stilte derfor som pilotfakultet for [FeedbackFruits](#)' verktøy [Peer Review](#)³ på svært kort varsel. Etter en kort, arbeidskrevende og hektisk oppstartfase rett før sommeren 2025, innførte Det juridiske

² *Add-ons* er tillegg eller utvidelser som kan installeres for å gi ekstra funksjonalitet til et program, en nettleser, en app eller et system. Disse tilleggene gjør det mulig å tilpasse og forbedre brukeropplevelsen, og kan blant annet inkludere ekstra analyseverktøy, maler og designfunksjoner, samt integrasjoner med andre systemer som CRM eller prosjektstyringsverktøy. Add-ons er ofte utviklet av tredjepartsleverandører.

³ Peer Review er ett av mange verktøy under FeedbackFruits-paraplyen. Det vil i denne saken veksles litt i bruken av begrepene FeedbackFruits og Peer Review, da FeedbackFruits er det studentene kjenner systemet som.

fakultet denne høsten Peer Review som system for oppgavekommentering og -levering for emnene JUS221 Rettsstaten og JUS212-1 Avtalerett.

Tekniske begrensinger og utfordringer

Studenter og arbeidsgruppeledere

Som allerede beskrevet er det å gi og få skriftlige tilbakemeldinger på sitt arbeid fra medstudenter og arbeidsgruppeledere en sentral del av studiemodellen. I O365 kan studentene se alle besvarelsene innenfor gruppen, og dermed også alle kommentarene fra både arbeidsgruppeledere og medstudenter gitt på alle besvarelsene, og dette er et svært viktig verktøy i studentenes læring. I Peer Review kan studentene kun se egne besvarelser, samt de besvarelsene de selv har kommentert (to besvarelser per gruppemøte). Besvarelser som er kommentert av arbeidsgruppelederne kan kun ses av de studentene som har skrevet de aktuelle besvarelsene. Dette er en betydelig forringing av studentenes læringsutbytte fra oppgaveskriving og -kommentering, og kompliserer arbeidsgruppeledernes arbeid.

Studieadministrasjonen har testet ut ulike måter for å bøte på problemet, men også her gjør Peer Review sine begrensninger det vanskelig å få til. Fakultetet ser det som helt nødvendig at studentene, som en viktig del av læringsprosessen, kan se både hverandres kommenterte besvarelser og besvarelsene som er kommentert av arbeidsgruppelederne.

Administrasjonen vurderte det som en mulig omgåelse at arbeidsgruppelederne kunne laste ned de kommenterte besvarelsene, for så å dele dem med hele gruppen i et grupperom i Mitt UiB. Det viste seg imidlertid at det ikke er teknisk mulig å laste ned komplette, kommenterte besvarelser fra Peer Review; kun kommentarer for seg og besvarelser for seg.

De store innsynsbegrensningene i FeedbackFruits generelt, og Peer Review spesielt, er den definitivt største ulempen ved systemet; en ulempe som forringer studentenes læringsutbytte og rokker ved hele studiemodellen for masterstudiet i rettsvitenskap. Videre er erfaringen at Det juridiske fakultet i denne pilotperioden stort sett har stått alene i arbeidet med å forsøke å finne løsninger –såkalte *workarounds*⁴ – på de hindrene Peer Review legger for læringsprosessen. Dette arbeidet har krevd en hel del ressurser fra en allerede presset studieadministrasjon.

Administrativt

Fra et administrativt ståsted har Peer Review i det daglige blitt opplevd som relativt intuitivt og enkelt å betjene. Sluttrapportene, som skal gi administrasjonen informasjon om hvilke studenter som har oppfylt de obligatoriske kravene, ser per nå ut til å fungere tilfredsstillende. FeedbackFruits' brukerstøtte er tilgjengelig 24/7 alle virkedager, og kan som regel hjelpe ganske umiddelbart. Systemet har imidlertid en del store mangler som kompliserer det som i utgangspunktet er å regne som enkle, administrative prosesser.

I O365 kan administrasjonen levere besvarelser for studenter som av ulike grunner har problemer i innleveringsprosessen. Dette er ikke mulig i Peer Review, og medfører en tidkrevende oppfølging i flere ledd som ikke bare har konsekvenser for administrasjonen, men også for studentene. Systemet kan gjenåpnes eller fristen utvides for enkeltstudenter,

⁴ En *workaround* er en midlertidig eller alternativ løsning som brukes for å omgå et problem, en begrensning eller en feil i et system, verktøy eller prosess.

men administrasjonen må da kontakte studenten for å be hen levere innen den utsatte fristen – og bare det å få kontakt med den aktuelle studenten kan være tidkrevende⁵.

En annen utfordring oppstår hvis innleveringen skjer etter at kommenteringsfristen er utløpt – da har administrasjonen ikke anledning til å utvide fristen, men må kontakte FeedbackFruits' brukerstøtte for å få besvarelsen levert. Alt i alt er dette en ineffektiv løsning som involverer både administrasjon, studenter og brukerstøtte, og som burde kunne løses av førstnevnte på enkelt vis.

Arbeidsgruppeledernes erfaringer

Både administrasjon og emneansvarlige har blitt kontaktet av arbeidsgruppeledere som på eget initiativ har gitt uttrykk for frustrasjon knyttet til Peer Review både hva angår tekniske utfordringer og bekymring for studentenes læringsutbytte. For å få flere konkrete tilbakemeldinger fra brukerne om Peer Review gjennomførte studieadministrasjonen i oktober en spørreundersøkelse blant arbeidsgruppelederne. De fikk opplæring i systemet i august, og hadde på undersøkelsestidspunktet brukt systemet i to-tre måneder. Antall respondenter var 20 av ca. 60, altså ca. 33 % av det totale antall arbeidsgruppeledere. Hovedspørsmålene⁶ i undersøkelsen var som følger:

- Hvor fornøyd er du med verktøyet FeedbackFruits⁷? (Standardiserte svar)
- Kan du begrunne ditt svar på forrige spørsmål? Hva er det ved FeedbackFruits som gjorde at du svarte slik? (Fritekstsvar)
- Ut fra dine erfaringer i arbeidsgruppesituasjonen: hvordan oppfatter du at studentene opplever det å jobbe i FeedbackFruits? (Fritekstsvar)
- Har du andre kommentarer til FeedbackFruits du har lyst til å formidle? (Fritekstsvar)

Samtlige respondenter har gitt utfyllende kommentarer i de to første fritekstfeltene i undersøkelsen.

Svarene på spørsmålet «Hvor fornøyd er du med verktøyet FeedbackFruits?» fordelte seg slik:

	Svært fornøyd	Passe fornøyd	Fornøyd	Mindre fornøyd	Ikke fornøyd
Ny arbeidsgruppeleder	0,00%	14,00%	36,00%	50,00%	0,00%
Erfaren arbeidsgruppeleder	0,00%	0,00%	33,00%	17,00%	50,00%

Arbeidsgruppelederne er stort sett relativt greit fornøyd med det rent *tekniske* aspektet ved Peer Review:

⁵ Dette kan gi inntrykk av at det finnes en utsatt frist, noe det formelt ikke gjør. For å unngå dette har administrasjonen bedt studenter med tekniske problemer om å sende besvarelsen på e-post før fristen, slik at studieårsansvarlig kan levere for dem. Sen levering kan også føre til at besvarelsen ikke får kommentarer, dersom andre allerede er fordelt.

⁶ Det ble i tillegg spurt om hvilket studieår de underviste på, samt om de var arbeidsgruppeleder for første gang.

⁷ Altså Peer Review

«Positivt at man kan se kommentarene som hver enkelt elev har lagt inn, samt hvor lang tid de har brukt på kommenteringen.»

Arbeidsgruppeleder, 1. studieår

«Opplever at selve kommenteringsfunksjonen inne i programmet fungerer fint, og den likner på mange måter veldig på O365. Det er fint at man kan sortere ut hvem sine kommentarer man ønsker å se. Det er også veldig praktisk at programmet gir konkret informasjon om hvor lang tid hver student har brukt på kommentering.»

Arbeidsgruppeleder, 2. studieår

«Jeg synes FeedbackFruits er ryddig utformet, slik at når man først ble kjent med systemet gikk det veldig fint å bruke det.»

Arbeidsgruppeleder1. studieår

Nær sagt alle henviser imidlertid til den manglende muligheten for transparens innad i arbeidsgruppen som et stort problem:

«[Studentene] er nok ganske misfornøyde. Det meste av misnøyen knytter seg til det at de ikke kan se andres tekster og lærerkommentarer på andres tekster.»

Arbeidsgruppeleder, 2. studieår

«[...] Det har likevel vært et betydelig problem at det ikke går an å laste ned besvarelsene med kommentarer, både for studentene, men også for meg som arbeidsgruppeleder i forbindelse med samtaletimer osv.»

Arbeidsgruppeleder, 2. studieår

«[FeedbackFruits] har mange unyttige funksjoner, men mangler de mest sentrale funksjonene som vi hadde i O365»

Arbeidsgruppeleder, 1. studieår

«Studentene lærer tydelig mindre med FeedbackFruits enn med det tidligere systemet. De leser ikke andres oppgaver i like stor grad. De tar kommenteringen mindre seriøst. Dette fører samlet sett til at de metodiske kunnskapene er vesentlig dårligere på årets kull sammenliknet med fjorårets kull på samme tidspunkt.»

Arbeidsgruppeleder, 1. studieår

Peer Review har altså svært store begrensninger for hva studentene kan se av andre studenters besvarelser og kommentarer. Begrensningene har etter hvert gitt seg utslag i at en del av arbeidsgruppelederne gjør ekstraarbeid gjennom å legge kommentarene sine manuelt inn i et Word-dokument, uten at de er pålagt dette av fakultetet. Dette er en svært tungvint og arbeidskrevende operasjon for dem:

«Studentene burde kunne se både lærerkommentarer, andres tekster og andres kommentarer. Det er en ganske omfattende jobb for arbeidsgruppeledere å laste ned besvarelsene, kopiere inn kommentarer og publisere dokumentene for studentene. Dette er ikke noe som inngår i jobben eller studiepoengene.»

Arbeidsgruppeleder, 2. studieår

«[...] Brukt 3 timer til sammen på å overføre kommentarene mine til Word så de kan se dem. Det er slitsomt å markere for man kan ikke markere der andre har

markert, så da må man endre på hvem sine kommentarer man skal se. Syntes også at programmet generelt er nokså rotete og uoversiktlig.»

Arbeidsgruppeleder, 2. studieår

For å begrense belastningen på arbeidsgruppelederne, har fakultetet sett seg nødt til å be arbeidsgruppelederne om å oppfordre studentene i gruppen sin til å laste opp besvarelsene sine i grupperommet i Mitt UiB etter at medstudenter og/eller de selv har kommentert. Det er synd at vi må be arbeidsgruppeledere og studenter om å gjøre tilpasninger pga. systemets mangler, men håpet er at det vil bøte på noe av det studentene – og administrasjonen – opplever at ikke fungerer tilfredsstillende med Peer Review.

I fritekstfeltene blir det for øvrig også kommentert at det manglende innsynet gjør at arbeidsgruppeleder i tillegg må bruke ekstra tid i gruppemøtene for å avklare problemstillinger fra forrige oppgave – noe de med O365 fikk unnagjort i kommenteringen av studentbesvarelsene.

Det skal nevnes at vernetjenesten ved fakultetet har uttrykt en grad av bekymring for den økte arbeidsbelastningen på både arbeidsgruppeledere og administrasjon i denne prosessen. Manglene i Peer Review har stor innvirkning på læringen og arbeidshverdagen til 700-800 studenter, 60 arbeidsgruppeledere samt et stort antall studieadministrativt ansatte og emneansvarlige.

Studentenes erfaringer

I fakultetets årlige studentundersøkelse av arbeidsgrupper på 1. og 2. studieår ble det valgt å inkludere spørsmål knyttet til FeedbackFruits/Peer Review og opplevelsen av dette systemet. Spørsmålene om Peer Review ble kun stilt til studenter som går på andre studieår, ettersom de har erfaring med O365 og dermed et sammenligningsgrunnlag for de to systemene. Andreårsstudentene er dermed i stand til å vurdere fordeler og ulemper ved Peer Review, mens studentene på første studieår ikke har noen erfaringshorisont som gjør det mulig for dem å vurdere dette.

Spørreundersøkelsen til andreårsstudentene ble publisert i oktober; altså på et tidspunkt der de hadde fått brukt og gjort seg kjent med systemet gjennom flere måneder. Totalt antall respondenter på denne undersøkelsen var 268 av 337 mulige, noe som gir en svarprosent på ca. 79,5 %. 137 av disse, altså mer enn 40 %, har valgt å i tillegg bruke tid på å kommentere i fritekst. Disse tallene tyder på stort engasjement blant studentene.

Her er resultatene av undersøkelsen – de viser studentenes grad av enighet i en rekke påstander knyttet til FeedbackFruits/Peer Review:

Hvilke påstander er du enig i? Du kan krysse av for flere alternativer.		
Utsagn	Antall respondenter	Prosent
Det er enkelt å levere oppgave i FeedbackFruits	171	63 %

Systemet FeedbackFruits støtter læringen på en god måte	31	11 %
Det er vanskelig å finne frem i FeedbackFruits	50	18 %
Det er uproblematisk at jeg ikke kan se mine medstudenters tekster	17	6 %
Jeg savner å kunne lese mine medstudenters tekster	241	89 %
Det er uproblematisk å ikke kunne se arbeidsgruppemedlemmers kommentarer	17	6 %
Jeg savner å kunne lese arbeidsgruppemedlemmers kommentarer av andre sine oppgaver	253	93 %
Det er enkelt å kommentere oppgaver i FeedbackFruits	91	34 %
Bruk av FeedbackFruits hindrer læringen	85	31 %
Jeg savner å kunne lese mine medstudenters kommentarer på andre sine oppgaver	215	79 %
Det er vanskelig å levere oppgaver i FeedbackFruits	15	5%
Det er vanskelig å kommentere i FeedbackFruits	113	42 %
Det er uproblematisk å ikke kunne se mine medstudenters kommentarer på andres oppgaver	22	8 %

Gjennomgående går tilbakemeldingene i stor grad på det allerede mye omtalte problemet med innsyn:

«Jeg synes Feedback Fruits er unødvendig innviklet og komplisert å forholde seg til. At jeg ikke kan se andre medelever sine tekster, kommentarer og spesielt arbeidsgruppeleders kommentarer på andre tekster synes jeg er et stort tap.»

Student, 2. studieår

Undersøkelsen viser klart og tydelig at studentene opplever FeedbackFruits/Peer Review som begrensende og lite egnet for formålet, og utfordringene med den manglende innsynsmuligheten er åpenbare: 89 % svarer at de savner å se sine medstudenters kommentarer, mens 93 % savner å kunne se arbeidsgruppeleders kommentarer. Kun 6 % mener at det er uproblematisk å ikke kunne se arbeidsgruppemedlemmers kommentarer. Innsyn i kommenterte besvarelser er altså den aller største utfordringen ved FeedbackFruits/Peer Review:

«Jeg syntes programmet er meget dårlig. En veldig stor del av mitt læringsutbytte ved arbeidsgruppene er tatt vekk når det ikke er mulig å lese de andres tekster, eller se arbeidsgruppeleders kommentarer. Jeg syntes vi spilles utrolig dårlig med dette programmet. I tillegg er det uoversiktlig å kommentere og lese mottatte kommentarer, til den grad at jeg nesten ikke gidder å sjekke kommentarene jeg får fordi programmet er så knotete.»

Student, 2. studieår

I tillegg til at FeedbackFruits/Peer Review hyppig omtales som «kronglete» og «knotete» i fritekstkommentarene, er det i denne sammenheng relevant å nevne at kun 34 % er enige i at «*Det er enkelt å kommentere oppgaver i FeedbackFruits.*» Fritekstsvarene viser også at mange erfarer at to studenter ikke kan markere og kommentere samme avsnitt. Hvis én student har markert en tekstbolk og kommentert på denne, kan ikke en annen student gjøre det samme – da er det aktuelle området «låst», noe som skaper frustrasjon blant og merarbeid for studentene:

«Drit-irriterende at hvis andre har markert et helt avsnitt kan ikke andre også markere setninger i det avsnittet- da må mekke en sånn boks som ikke nød rommer hele setningen på en god måte»

Student, 2. studieår

Fakultetet har bedt arbeidsgruppelederne om å tipse studentene om at de kun skal markere et enkelt ord i avsnitt de ønsker å kommentere for å omgå dette problemet, men dette betyr ikke at problemet er løst – det er bare en mulighet til å begrense potensiell frustrasjon blant studentene.

Det er også vel verd å notere seg at kun 11 % av studentene er enige i utsagnet «*Systemet FeedbackFruits støtter læringen på en god måte*» – det er altså 89 % som *ikke* synes at FeedbackFruits/Peer Review legger til rette for en god læringsprosess.

Tidsaspektet

Per 31. oktober 2025 er det ikke avgjort hvorvidt UiB skal kjøpe inn Peer Review, og *når* beslutningen tas er ikke endelig bestemt. Det vi imidlertid vet, er at pilotavtalen med FeedbackFruits utløper 31. desember, noe som betyr at fakultetet midlertidig må gå *tilbake* til O365, med mindre det gjøres en forlengelse av avtalen. Tidlig i desember 2025 starter emnet JUS213-1 Erstatningsrett opp, og da må førsteårsstudentene introduseres til og bruke O365 en periode frem til et nytt system er på plass. For dem blir dette enda et nytt system som de etter all sannsynlighet ikke skal forholde seg til i mer enn maksimalt noen måneder, før de *igjen* må bytte system når O365 går ut av tiden i april 2026 – eventuelt før, hvis Peer Review blir innkjøpt. Dette blir et mulig stressmoment for studentene som ikke vil falle i god jord.

Et scenario med omfattende konsekvenser for de involverte oppstår dersom UiB velger å ikke gå til innkjøp av Peer Review. I så fall vil Det juridiske fakultet fra april 2026 stå helt uten en egnet løsning for innlevering og kommentering, og vil potensielt bli tvunget til å for egen maskin etablere en alternativ løsning med betydelige svakheter. Dette vil medføre svært omfattende administrativ ressursbruk som det i dagens situasjon ikke finnes rom for, økt risiko for feil og en klart redusert kvalitet i gjennomføringen. Det er åpenbart at en slik situasjon ikke er realistisk eller bærekraftig; verken for studentene, arbeidsgruppelederne eller administrasjonen.

Oppsummering og veien videre

Det juridiske fakultet ser det som helt avgjørende for læringsprosessen at studentene har tilgang til kommenterte besvarer fra både medstudenter og arbeidsgruppeledere for å fremme refleksjon, faglig utvikling og læring gjennom sammenligning og diskusjon. Når

studentene får innsyn i ulike tilnærminger til samme oppgave, utvikler de en dypere forståelse for fagstoffet, ser alternative perspektiver og lærer å vurdere kvaliteten i egne og andres resonnementer. Videre er det viktig å ha fremtidsperspektivet med seg: en betydelig andel av studentene som nå er på 1. og 2. studieår utgjør fakultetets fremtidige arbeidsgruppeledere. Mangler i læringsdesignet på disse tidlige studieårene har derfor direkte konsekvenser for kvaliteten på de arbeidsgruppelederne vi kan rekruttere i fremtiden.

De omfattende innsynsbegrensningene i Peer Review fremstår som den klart mest alvorlige svakheten ved systemet – en svakhet som ikke bare utfordrer, men undergraver fundamentet for studiemodellen i masterprogrammet i rettsvitenskap.

Fakultetet har flere ganger formidlet til Studieavdelingen, Læringslaben og FeedbackFruits' utviklere at det finnes særskilte behov som må være ivarettatt for at Peer Review skal kunne ha noen nytteverdi på Dragefjellet. FeedbackFruits har svart at disse behovene selvsagt skal vurderes og at man kanskje kan implementere workarounds for å gi fakultetet større muligheter til å opprettholde de svært viktige og grunnleggende læringsmetodene. I løpet av de fire-fem månedene som har gått siden Det juridiske fakultet ble tilknyttet som pilotfakultet, har det ikke kommet noen signaler om at slike tilpasninger er aktuelle eller oppe til reell vurdering. Fakultetet anser det dermed som lite sannsynlig at de nødvendige tilpasningene blir virkeliggjorte – i alle fall hvis man skal forholde seg til realistiske tidsrammer – og dette bidrar til at studiemodellens framtid blir usikker.

Selv om Peer Review kan sies å fungere til dels godt på mange nivåer og bruksområder, er det tydelig at systemet ikke er hensiktsmessig for Det juridiske fakultet og de læringsmetodene som ligger som grunnmur for hele studiemodellen. En arbeidsgruppeleder oppsummerer det ganske presist:

«Systemet er rett og slett ikke godt nok tilpasset bergensmodellen.»

Arbeidsgruppeleder, 1. studieår

Slik Peer Review fungerer i dag oppleves det altså ikke som et levedyktig alternativ for Det juridiske fakultet, og medfører at dagens godt etablerte læringsmodell står på spill. Behovet for et system som underbygger og bidrar til fakultetets eksisterende læringsmodell er sterkt, og Det juridiske fakultet ønsker dermed at det snarest mulig utvikles eller kjøpes inn en løsning som dekker de omtalte behovene.

Oppdatering per 6. november

I de ulike diskusjonene om Feedback Fruits har det flere ganger blitt nevnt at det i fullversjonen av [Canvas](#)⁸ (Mitt UiB) kan ligge verktøy for oppgavelevering og-kommentering som vil oppfylle de kravene Det juridiske fakultet har. Hvordan disse verktøyene egentlig fungerer, eller hvilke muligheter de gir, har så langt ikke blitt konkretisert. UiB bruker i dag gratisversjonen av Canvas, men det er nå besluttet at UiB går til anskaffelse av fullversjons-Canvas⁹.

⁸ Canvas er selve læringsplattformen som Universitetet i Bergen bruker, og Mitt UiB er navnet UiB har gitt «sin» utgave. Det betyr at du, når du logger inn i Mitt UiB, egentlig bruker en Canvas som er tilpasset UiB sine systemer og behov.

⁹ Kontrakt signeres i løpet av desember 2025.

Torsdag 6. november møttes derfor Det juridiske fakultet og representanter fra Seksjon for studiekvalitet for å utforske hvorvidt fullversjonen av Canvas kan støtte opp under og dekke behovene som ligger i vår pedagogiske modell, og dermed sikre opprettholdelsen av Bergensmodellen. Foreløpig ser det ut til at Canvas' funksjon for [hverandrevurdering](#) kan være aktuell, men det er fortsatt flere usikkerhetsmomenter knyttet til systemets egenskaper som gjør at det ikke er mulig å konkludere med noe per nå.

I møtet ble også FeedbackFruits-verktøyet [Discussion on Work](#) kort presentert. Feedback Fruits har altså nå funnet fram til et verktøy de mener i langt større grad vil være egnet for å dekke Det juridiske fakultets behov enn Peer Review, som er det vi har testet fra august og fram til nå.

Etter avsluttet møte ga en representant fra FeedbackFruits fakultetet en digital demonstrasjon av hvordan Discussion on Work fungerer, og ved første gjennomsyn så det ut til at dette kan være en langt mer hensiktsmessig løsning enn Peer Review. Studieseksjonen er derfor allerede nå i gang med testing av Discussion on Work, og jobber nå med gjennomføringen av testing i litt større skala i uke 47, der både arbeidsgruppeledere, studenter og en representant fra JSU er involverte i arbeidet.

Det er altså ikke trukket noen konklusjon her per 12. november, men det kan se ut til at det vil være mulig å få til en løsning som gjør at Bergensmodellen forblir intakt, enten ved bruk av Canvas eller Discussion on Work. Studieseksjonen følger opp dette arbeidet videre

3.11.2025
Studieseksjonen/KJESO

Utvalg: Studieutvalget ved Det juridiske fakultet
Saksnummer: 71/25-3
Møtedato: 19.11.2025
Journalnummer: 2025/237

LLM399 Master's Thesis – Instrukser for veiledning, sensur og gjennomføring av justerende muntlig

I sak 42/25 på SU-møtet 4. juni 2025 ble det vedtatt endringer i emnebeskrivelsen for LLM399 Master's Thesis, som er gjeldende fra våren 2026. Den reviderte emnebeskrivelsen viser til følgende instruks knyttet til LLM399:

- *Instructions for Conducting and Assessing the Adjusting Oral Exam in LLM399 Master's Thesis*
- *Instructions for Supervision in LLM399 Master's Thesis*
- *Instructions for Assessing the Written Assignment in JUS399 Master's Thesis*

Forslag til instruksene ligger vedlagt.

Masteroppgaveemnet i LLM-programmet skal så langt det lar seg gjøre ta utgangspunkt i og harmonisere med JUS392 Masteroppgave. Forslagene til disse instruksene bygger derfor på den engelske oversettelsen av tilsvarende instruks vedtatt for JUS392, men er tilpasset LLM399 Master's Thesis.

Instruksene må formelt vedtas av fakultetsstyret, og legges nå frem for Studieutvalget for eventuelle innspill og kommentarer.

forslag til uttalelse:

Studieutvalget oppfordrer fakultetsstyret til å vedta instruksene for LLM399 Master's Thesis, med virkning fra våren 2026.

12.11.2025
NIKA

Instructions for Conducting and Assessing the Adjusting Oral Examination in LLM399 Master's Thesis

In the course [LLM399 Master's Thesis](#) (30 ECTS), the final grade is determined based on the written thesis and an adjusting oral examination. The oral exam is described under "Assessment Methods" in the course description. These instructions provide supplementary guidance for conducting the oral exam and determining the final grade.

The primary purpose of the oral examination is to confirm the final grade in borderline cases and to verify that the impression given by the written thesis regarding the student's independent work is accurate.

Preliminary Grade and Oral Exam Preparation

Within four weeks after the submission deadline, examiners must agree on a preliminary grade and register it in Inspira. After agreeing on the preliminary grade, examiners should plan the oral exam, including the questions to be asked. Both examiners must attend the oral exam, but they may agree that one will take the lead in conducting the questioning.

Time for Conducting the Oral Exam and Deadlines

After registering the preliminary grade, one of the examiners schedules a secure digital meeting in Teams or Zoom and invites the co-examiner and the student. The invitation and meeting link must be sent to the student by email, with the co-examiner copied, using the template provided by the faculty. The invitation must be sent no later than two working days before the oral exam.

The deadline for registering the final grade (protocol deadline) is six weeks after the submission deadline.

The oral exam must take place within the last three weeks before this deadline. For a thesis submitted in the autumn semester, the oral exam should not be held earlier than week 2.

The oral exam should normally be scheduled during regular working hours (08:00–16:00). Examiners may schedule exams between 16:00–20:00 on weekdays but must inform the student that they have the right to request an appointment within regular hours. Students may not decline a scheduled time within regular hours unless they can provide documentation for a valid reason for absence.

If the thesis was submitted as a group project, the invitation and meeting link must be sent to both students simultaneously.

If the student fails to attend the oral exam, the study administration must be notified immediately. The student is responsible for contacting the administration and providing documentation for valid absence. In all cases, a new exam time must be arranged with the

examiners. If the absence is not considered valid, the grade cannot be finalized. As stated under “Forms of Assessment” in the course description, no final grade can be awarded without completion of the oral examination.

Duration

As a general rule, the oral examination shall last up to 30 minutes, or up to 45 minutes if the thesis has been submitted as group work. In the case of group work, the examiners shall ensure that the time is distributed approximately equally between the two students

Conducting the Oral Exam

Both examiners and student(s) must have their cameras on throughout the exam. The session must not be recorded.

Before starting, the examiners must verify the student’s identity using their student ID. The faculty will provide the student’s ID number in advance.

The exam begins with a short presentation by the student (maximum five minutes) covering the main research question, why they chose the topic, and their most important findings. For group submissions, the presentation may last up to 10 minutes, divided between the students.

Questioning should be based on the submitted thesis and the course learning outcomes. Students may be asked about the research question(s), related issues within the same or connected fields, and relevant methodological considerations. The oral exam is not a test of general knowledge in the subject area. Students may also be asked about their approach to source searches and to reflect on their work process. The oral exam may additionally be used to confirm that the thesis is independent work and follows the principles of academic integrity, including questions about the use of others’ work and any use of AI tools.

Grade Assessment and explanation of grade

After the oral exam, the student leaves the digital meeting while the examiners agree on the final grade (which may be adjusted by one grade up or down) and the main points of the explanation of grade.

The assessment should be based on the course learning outcomes. Of particular relevance is the student’s ability to “give an oral presentation of the main research question(s) and findings in the thesis, and participate in an academic discussion about these and related issues,” as well as their ability to “communicate extensive independent work in a clear and precise manner.” Examiners should emphasize the student’s capacity for independent reflection, especially regarding methodological issues. Adherence to the time limit for the initial presentation may also be considered.

The student is then invited back into the digital meeting where the student is informed about the result, and provided an explanation of the grade based on the overall assessment of the thesis and oral exam. Both examiners must be present, though one may lead the conversation. The student is not entitled to request further explanation of the grade.

Examiners may not use AI tools in connection with grading master's theses, including drafting feedback.

If examiners cannot agree on a final grade, they must immediately notify llm@uib.no. A third examiner will then be appointed.

If examiners suspect academic misconduct, as defined in §§ 4-1 and 4-2 of the Supplementary Rules for Studies at the Faculty of Law, they must immediately report this to llm@uib.no.

Instructions for Supervision in LLM399 Master's Thesis (30 ECTS)

[LLM399 Master's Thesis](#) is the thesis component of the Master of Laws (LL.M.) Programme in EU and EEA Law.

The course requires students to submit a written thesis., as detailed in the course description under "Assessment Methods".

The Master's thesis is worth 30 ECTS credits.

The indicative word limit is 12,000 words. A thesis of more than 15,000 words will not be assessed. Footnotes and endnotes are included in the word limit. Foreword/preface, front page, table of contents, registers, bibliography, and appendices are not included in the word limit. A thesis which is rejected as a result of exceeding the word limit must be reworked and submitted in a later semester. No additional individual supervision is provided for such reworking.

30 ECTS credits correspond to a full semester. Converted into hours, 30 ECTS should entail 750–900 hours of work for students.

The supervisor must become well acquainted with the course description, particularly the sections "Teaching and Learning Methods" and "Compulsory Teaching Activities". These specify that the allocated supervision hours include time spent reading and approving the project proposal, reviewing drafts, preparing comments, telephone contact, correspondence, and meetings with the student(s).

The supervisor must also become well acquainted with the learning objectives and help the student understand how the thesis can demonstrate achievement of these objectives.

Some students may require a brief initial meeting before submitting the project description. Supervisors are encouraged to accommodate such requests and may ask the student to send a project outline in advance of the meeting.

Shortly after the project description is approved, the supervisor and student must hold a start-up meeting. The purpose of this meeting is to support the student's progress and agree on a timeline leading up to the submission deadline.

If there is a need to narrow or adjust the research question(s) addressed in the thesis, the supervisor should raise this during the start-up meeting. The supervisor may advise on what best supports the demonstration of learning outcomes and what can realistically be addressed within the word limit and submission deadline. However, the supervisor should aim to inspire the student to formulate research questions that they find academically interesting and manageable. The goal is for the student to take as much ownership of the thesis as possible.

Supervisors must be aware that text generated by AI tools is not considered the student's own work, cf. [Supplementary Regulations for Studies at the Faculty of Law](#) § 4-1. If such text constitutes "a non-negligible part of the total work", the requirement for independence is not

met, cf. § 4-1 no. 2. Use of AI-generated text without disclosure is considered cheating, cf. § 4-1 no. 1.

If the supervisor receives text from the student that appears wholly or partly AI-generated, the issue must be discussed with the student and the content of § 4-1 emphasised. Submission of AI-generated text to the supervisor may also result in the supervision requirement not being approved, see the guidelines for enforcing the supervision requirement.

The supervisor is not responsible for the final result; students' academic abilities vary, and this will naturally be reflected in their theses. The supervisor's role is to help the student perform to the best of their ability.

If the supervisor wishes to use AI tools to assist with the student's texts, the student must be informed. If such use risks infringing the student's copyright, informed prior consent is required. The supervisor must only use secure AI tools.

All student projects involving personal data must be registered in [UiB's project overview RETTE](#) (only in Norwegian), cf. the Guidelines for Ensuring Research Ethics and Data Protection in Master's Projects at the Faculty of Law.

The supervisor must also familiarise themselves with:

- Instructions for Assessment of the Written Thesis in LLM399 Master's Thesis
- [Requirements for Written Work in the Master's Programme in Law at UiB \(only in Norwegian\)](#)
- [UiB: Academic Integrity and Cheating](#)
- [Ethical Guidelines for the Relationship Between Supervisor and Student or Candidate at the University of Bergen](#)

Guidelines for Assessment of Written Thesis in LLM399 Master's Thesis

[LLM399 Master's Thesis](#) is the thesis component of the Master of Laws (LL.M.) Programme in EU and EEA Law.

The course requires students to submit a written thesis as detailed under “Forms of Assessment” in the course description.

This guideline applies to the assessment of the written thesis and the determination of the preliminary grade. A separate guideline governs the conduct and assessment of the oral adjustment examination (effective from the spring semester of 2026).

The LLM399 thesis carries 30 ECTS credits, in accordance with §6 of the Master's Degree Regulations. The indicative word limit is 12,000 words. A thesis of more than 15,000 words will not be assessed. Footnotes and endnotes are included in the word limit. Foreword/preface, front page, table of contents, registers, bibliography, and appendices are not included in the word limit. 30 ECTS credits correspond to a full semester, equating to approximately 750–900 hours of student work.

The thesis is assessed by two examiners. The supervisor must not act as an examiner.

The overarching aim of the thesis is to train students in independently analysing a self-chosen legal issue in line with academic standards. There is no fixed format or template; students have considerable freedom in approach and structure. The key criterion is whether, and to what extent, the thesis demonstrates achievement of the learning outcomes.

To receive a passing grade (E or better), the student must demonstrate the ability to identify and formulate a legal issue suitable for academic analysis, and to resolve it in a professionally sound manner. Additionally, the student must show solid substantive knowledge of the chosen topic or relevant parts thereof.

Criteria for Preliminary Grade Determination

Assessment must be closely tied to the learning outcomes and based on qualitative grading descriptions and the following guidelines:

- The suitability of the chosen issue(s) for legal analysis, including whether the issue is unresolved, its coverage in the literature, and whether AI tools could offer an adequate solution.
- Ability to distinguish between issues, understand their interrelations, and place them in a broader academic context.
- Ability to discuss issues in a professionally sound and judicious manner, using available sources in line with recognised methodological principles. This includes identifying what is essential versus irrelevant, distinguishing between certainty and uncertainty, and appropriately structuring the thesis.

- Greater emphasis is placed on methodology and source use than on substantive content.
- Text quality, including precise formulation of issues, arguments, and conclusions, and a clear and purposeful structure throughout.
- Accuracy, verifiability, and consistency in referencing. Various citation styles are acceptable if they meet these standards, but consistency is expected.
- Independent thinking and academic creativity are rewarded, provided the approach or analysis is professionally sound.
- Recognition is given for identifying academic or methodological connections not directly evident in the literature or other sources.
- Consideration of legal policy dimensions is rewarded, provided the student also demonstrates understanding of the distinction between legal sources and policy considerations.
- Explicit and well-founded delimitations are accepted and not penalised.

Examiners must not use AI tools in connection with thesis assessment. This includes drafting feedback or identifying AI-generated content.

Within four weeks of the submission deadline, examiners must agree on a preliminary grade and register it in Inspira.

If examiners cannot agree on a preliminary grade, they must immediately notify llm@uib.no. A third examiner will then be appointed.

If examiners suspect academic misconduct, as defined in §§ 4-1 and 4-2 of the Supplementary Rules for Studies at the Faculty of Law, they must immediately report this to llm@uib.no.

Utvalg: Studieutvalget ved Det juridiske fakultet
Saksnummer: 71/25-4
Møtedato: 19.11.2025
Journalnummer: 2025/237

Handlingsplan for utdanning 2026-2027

Strategiplanen for Det juridiske fakultet 2023-2030, Rettsvitenskap for ei ny tid, ble vedtatt i fakultetsstyret 13. juni 2023 (sak 59/23). Det ble samtidig bestemt at strategien skulle følges opp av to handlingsplaner for perioden 2024-2025, én for forskning og én for utdanning. Disse ble vedtatt av fakultetsstyret 12. desember 2023 (sak 110/23). Fakultetets vurdering var at det er hensiktsmessig å minimere antall handlingsplaner for en realistisk og stegvis implementering av strategien.

Ved utarbeidelse av utkast for handlingsplan for utdanning 2026-2027 har studiedekan og studieadministrasjon bygget videre på handlingsplanen for 2024-2025. Utkast til handlingsplan for utdanning legges her fram for SU til drøfting og revidering. Endelig utkast legges fram for vedtak i styremøtet 9. desember.

Forslag til vedtak:

Stadieutvalget tar utkastet til handlingsplan for utdanning 2026-2027 til orientering og ber studiedekan revidere i tråd med de innspillene som kom fram i møtet

Vedlegg: Handlingsplan for utdanning 2026-2027

13.12.2025
MAGST/NIØS

Handlingsplan for utdanning 2026–2027

Overordna mål: Utdanning for framtida

Fakultetet skal utdanne sjølvstendige og kritiske juristar. Fakultetet skal tilby eit studieprogram og ein studiekvardag som er kjenneteikna av problembasert og studentaktiv læring, forskingsbasert undervising samt god indre samanheng og progresjon mellom faga.

Handlingsplanen for utdanning er eit verkemiddel for å nå dei strategiske måla til fakultetet. Planen er forankra i fakultetet sin strategi for perioden 2023–2030 «Rettsvitenskap i front» som vart vedtatt av fakultetsstyret den 13.06.2023 (styresak 59/23). Handlingsplanen for utdanning bygger samstundes på og skal bidra til å realisere strategiar, tilrådingar og planar for UiB meir generelt, slik som *Strategi 2023-2030 Kunnskap som formar samfunnet* og handlingsplanen *Et helhetlig læringsmiljø* (2023-2029). Handlingsplanen skal vere retningsgivande for fakultetet sitt arbeid for kvalitet i utdanninga i perioden 2026–2027. Våren 2026 er både studieordninga av 2021 og endringane på 1. studieår som ble gjort for 2025/2026 innfasa. I tillegg førar NOKUT tilsyn med utdanningskvaliteten i utdanningar innanfor rettsvitenskap i perioden 2026-2028. Dette er faktorar som spiller inn på planen for utdanning dei neste par åra.

Korleis lese handlingsplanen

Delmåla og aktivitetane som er identifiserte i handlingsplanen skal bidra til å nå det overordna strategiske målet om å utvikle ei utdanning for framtida. Fakultetet vil ikkje utvikle eigne handlingsplanar for internasjonalisering, rekruttering, mangfald- og likestilling og formidling for perioden 2026-2027. Delmål og aktivitetar i handlingsplanen for utdanning skal slik også sikre strategisk framdrift på desse felta. Satsingsområda A-G i handlingsplanen reflekterer det samansette siktemålet:

- A: Eit studium med fokus på problembasert og studentaktiv læring
- B: Eit studium med klar indre samanheng og progresjon
- C: Sterk kopling mellom forskning og utdanning
- D: Dragefjellet skal vere ein levande campus
- E: Eit studium med høg grad av arbeidsrelevans og samarbeid med arbeidslivet
- F: Eit inkluderande jusstudium
- G: Studiet skal ha ein klar internasjonal dimensjon

Handlingsplan for utdanning 2023-2030

A: Eit studium med fokus på problembasert og studentaktiv læring

Delmål	Aktivitet	Ansvarleg
Fakultetet skal fortsette kvalitetsutviklinga av «Bergens-modellen»	Tilby gode lærings- og vurderingsformer	Studiedekan/ Studieutvalet/emneansvarleg e

	Vidareføre det gode arbeidet i regi av «Bedre læring, bedre juristar» med studentaktiv undervising over i driftsfase. Fortsette å søke eksternfinansiering til videreutvikling av vår studieordning Fortsette å videreutvikle rolla til arbeidsgruppeleiarane i undervisningsopplegget, særleg med tanke på ny studieordning	Studieutvalet/studieseksjonen Studieseksjonen/emneansvarlege på 1. og 2. studieår/emneansvarleg JUS 329
Studiet skal vere bygd på forskingsbaserte pedagogiske verkemiddel	Etablere ei forventning om at alle som underviser ved fakultetet brukar tid på å setje seg inn i korleis studentane oppnår læring ved ulike typar undervising og prøving Vidareføre ordning der Studieutvalet kan løyve undervisingstimar til emneansvarlege som ønskjer å setje i gang større prosjekt/endingar Jobbe for å få fleire meritterte undervisarar ved fakultetet Leggje til rette for at førsteamanuensisar som jobbar mot opprykk til professor kan oppfylle dei pedagogiske krava som gjeld for dette Styrke undervisningskompetansen til ph.d.-kandidatane ved å vidareutvikle pedagogikk-kurset for midlertidige tilsette Vidareutvikle pedagogisk fagfellesskap ved fakultetet	Dekan/studiedekan Studieutvalet Studieseksjonen/studiedekan Dekanatet Dekanatet Dekanatet/studieseksjonen
Fakultetet skal styrke kompetansen til undervisarar og studentar i bruk av kunstig intelligens i undervising og prøving	Auke kunnskapen om bruk av kunstig intelligens i juridisk arbeid Vidareutvikle retningslinjene for studentar, og fortsette arbeidet med å formidle god bruk til studentane	Dekanatet/emneansvarlege Studiedekan

B: Eit studium med klar indre samanheng og progresjon

Delmål	Aktivitet	Ansvarleg
Studieprogrammet skal innrettast med fokus på	Fortsette å ha lærarmøter	Studiedekan/studieseksjonen/emneansvarlege

metodiske og faglege samanhengar mellom dei ulike faga	Dei eksterne fagfellane sine innspel til kontinuitet og progresjon i studiet skal følgjast opp Studiet skal ha ei aktuell og relevant fagsamansetjing	Eksterne fagfellar/studieutvalet Studiedekan/Studieutvalet/emne ansvarlege
Sjå på korleis ulike typar undervisningsaktivitetar blir honorerte i undervisingsrekneskapen	Vurdere om nokre av faktorane må gjerast om på for betre å passe i dagens studieordning	Studiedekan/studieutvalet/emne ansvarlege

C: Eit forskingsbasert studietilbod

Delmål	Aktivitet	Ansvarleg
Studiet skal inspirere studentane til å velje forskarkarriere og bidra til god rekruttering av sterke kandidatar til ph.d.-programmet ved fakultetet	Fakultetet skal frå tidleg på studietsynleggjere moglegheitene for ei karriere innan forskning på fakultetet Fortsette å informere om forskarlinja Identifisere og implementere tiltak for å sikre langsiktig rekruttering til forskarlinja	Dekanatet/emneansvarlege Studieseksjonen/emneansvarlege Dekanatet
Synleggjere forskingsperspektivet i det enkelte emnet	Prioritere plass i undervisinga for nyare forskning på feltet Bruke den nye ordninga for prøveførelsesningar for å integrere tema frå førelsesingane i undervisinga og oppfordre studentane til prøveførelsesingar Oppfordre emneansvarlege på alle studieår til å inkludere forskingsartiklar i kjernelitteraturen	Emneansvarlege/studieutvalet Studiedekan/forskningsdekan/emneansvarlege Studiedekan/studieutvalet

D: Dragefjellet skal vere ein levande campus

Delmål	Aktivitet	Ansvarleg
Auka nærvær på campus for både studentar og tilsette for å skape eit aktivt læringsmiljø	Fortsette å utvikle eit undervisningsopplegg på fjerde og femte studieår som legg til rette for studentaktiv læring og der nærværet på campus styrkjer studiemiljøet Etablere møteplassar for studentar på femte studieår, og oppretthalde lesesalsplassar for dei som skriv masteroppgåve	Studiedekan/emneansvarlege /studieseksjonen Studieseksjonen

Studentane ved fakultetet skal oppleve å ha eit godt og trygt læringsmiljø	Fortsette å bruke arbeidsgruppeleiarane aktivt som ressurs for godt psykososialt læringsmiljø.	Studieseksjonen/studiedekan
	Fortsette møte kvar veke med JSU om status og aktuelle tiltak	Studiedekan

E: Eit studietilbod med høg grad av arbeidsrelevans og samarbeid med næringslivet

Delmål	Aktivitet	Ansvarleg
Arbeide for at fleire emne implementerer praksisnære element	Emneansvarleg skal gjennomgå undervisingsopplegget med fokus på om det kan integrerast fleire praksisnære element	Studieutvalet/studiedekan//emneansvarlege
	Fakultetet legg til rette for at studentar er til stades ved ei eller fleire rettssaker i løpet av studiet	Studiedekan/studieseksjonen /emneansvarlege
Auke talet på praksisplassar i samband med masteroppgåve (eksterne skriveplassar)	Auke samarbeidet med aktørar i vestlandsregionen og informere studentar og arbeidslivet om fordelar med praksisplass	Dekanatet /studieseksjonen
Karrierefremjande arrangement ved fakultetet skal vere inkluderande	Samarbeide med studentorganisasjonane ved fakultetet om mangfald ved karrierefremjande arrangement	Dekanatet/studieseksjonen
Føre vidare av arbeidslivspanel ved fakultetet	Halde årlege møter og løpande hente inn innspel frå panelet der det er aktuelt	Dekan/studiedekan/studieseksjonen
Fakultetet skal tilby forskingsbasert etter- og vidareutdanning etterspurd av arbeidslivet	Vidareutvikle dei to executive-masterprogramma som fakultetet koordinerer	Dekanatet/studieseksjonen
	Bidra inn i erfaringsbasert master i offentleg forvaltning	
	Vurdere om nokre av våre emne skal gjerast om til reine vidareutdanningsemne eller hybridemne	

F: Eit inkluderande jusstudium

Delmål	Aktivitet	Ansvarleg
Fakultetet vil jobbe for å vere ein inkluderande og mangfaldig studiestad	Fortsette å samarbeide med arbeidsgruppeleiarane om følgje opp studentane dei to første studieåra	Studieseksjonen/studiedekan /emneansvarleg JUS329
		Dekanatet/studieseksjonen

	Fortsette å ha god dialog med studentorganisasjonar ved fakultetet og JSU om inkludering og mangfald	
Legge til rette for at alle nye studentar får ein god start og ei god velkomstveke	Evaluerer noverande opplegg og setje inn tiltak som kan føre til forbetringar	Studiedekan/studieseksjonen
Jobbe for eit godt samarbeid mellom fakultet og studentmiljøet	Fortsette å sende ut fredagshelsing frå dekanatet Fortsette samarbeid med studentorganisasjonar ved fakultetet og JSU	Dekanatet/studieseksjonen Dekanatet/studieseksjonen
Fakultetet skal vere ein attraktiv og inkluderande utvekslingsdestinasjon	Evaluerer noverande velkomstopplegg og setje inn tiltak som kan føre til forbetringar	Dekan/studieseksjonen

G: Studiet skal ha ein klar internasjonal dimensjon

Delmål	Aktivitet	Ansvarleg
Fakultetet skal sikre at studentane får høve til å studere ved gode institusjonar i utlandet	Fortsette utvikling av utvekslingsportefølja	Dekan/studieseksjonen
Syte for at studentar som ikkje reiser på utveksling får internasjonale perspektiv som ein del av studieprogrammet	Bruke internasjonale studentar som ein ressurs for «internasjonalisering heime» på engelskspråklege val- og spesialemne, under dette leggje til rette for samarbeid og dialog mellom studentane i undervisningssituasjonen Oppfordre emneansvarlege på alle studieår til å inkludere engelskspråkleg litteratur i kjernelitteraturen i alle emne	Emneansvarlege for engelske val- og spesialemne Emneansvarlege/ studiedekan

Utvalg: Studieutvalget ved Det juridiske fakultet
Saksnummer: 72/25
Møtedato: 19.11.2025
Journalnummer: 2025/237

Oppdrag – eksterne fagfeller 2026

Ifølge retningslinjer for eksterne fagfeller ved Universitetet i Bergen er det programstyret, det vil si Studieutvalget ved vårt fakultet, som angir hvilke sider ved studietilbudet som ønskes vurdert. Fagfellenes vurdering inngår i det kontinuerlige og periodiske kvalitetsarbeidet.

I sak 59/25 ble SU orientert om NOKUTs kommende tilsyn med utdanningskvalitet i utdanninger innen rettsvitenskap. Vi anser at tema for evalueringen vil inngå i sider ved studietilbudet som hører naturlig inn under de eksterne fagfellenes oppdrag:

Det er anbefalt at eksterne fagfeller er særlig oppmerksomme på:

- *sammenhengen mellom læringsutbyttebeskrivelsene og de lærings-, undervisnings- og vurderingsformer som inngår i et studieprogram eller enkeltemner*
- *sammenhengen mellom de emnene som inngår i studieprogrammet*
- *kvalitetsutviklingsarbeidet knyttet til studieprogrammet*
- *at studietilbudet er faglig oppdatert.*¹⁰

Studiedekanen foreslår at oppdraget til de eksterne fagfellene for 2026 knyttes til NOKUTs evaluering av utdanningskvaliteten ved studieprogrammet. Nå er det foreløpig ikke avklart hvilke nærmere bestemte temaer som vil tas opp i evalueringen, men det er allerede nå klart at evalueringen vil dreie seg om forhold som det er rimelig å innhente fagfellenes oppfatning om. SU vil orienteres nærmere om tema for evalueringen når det er klart fra NOKUTs side i starten av 2026.

forslag til vedtak:

De eksterne fagfellenes oppdrag for 2026 blir å bistå fakultetet i NOKUTs evaluering av studiekvaliteten i våre studieprogrammer. Ettersom det foreløpig ikke er avklart hva evalueringen konkret vil dreie seg om, overlates det til studiedekanen å avgjøre fortløpende hva de eksterne fagfellene skal bidra med.

¹⁰ UiBs Utfyllende retningslinjer for eksterne fagfeller og representanter for arbeidslivet, punkt 1: [Eksterne fagfeller og representanter fra arbeidslivet | Kvalitet i utdanning | UiB](#)

13.11.2025
MAGST/NIØS

Utvalg: Studieutvalget ved Det juridiske fakultet
Saksnummer: 73/25
Møtedato: 19.11.2025
Journalnummer: 2025/237

Endring i Utfyllende regler § 6-2 nr. 3 bokstav b - utveksling på femte studieår

Bakgrunn

I forbindelse med ny studieordning og innføringen av det obligatoriske masteremnet JUS391 Juridiske utredninger på femte studieår, er det behov for en justering i Utfyllende regler ved Det juridiske fakultet § 6-2 nr. 3 bokstav b. Bestemmelsen regulerer grenser for nominasjon til utveksling, forhåndsgodkjenning og faglig godkjenning for studenter som allerede har fullført eller ligger an til å fullføre 30 studiepoeng på femte studieår før avreise.

Dagens regelverk avgrenser muligheten for utveksling dersom studenten ligger an til å bestå 30 studiepoeng valgfrie emner på femte studieår. Dersom en student i disse tilfellene ønsker å dra på utveksling på 5. studieår, forutsetter en nominasjon og senere forhåndsgodkjenning at utvekslingen skjer ved et universitet der det er mulig å gjennomføre et skriftlig arbeid tilsvarende masteroppgaven.

Fra og med studieåret 2026/2027 forutsetter regelen at studenten ikke allerede har utvekslet på 3. studieår. Uavhengig av dette kan imidlertid studenten bli nominert til et LLM-program. Dette ble vedtatt av fakultetsstyret i styresak 50/25.

Formålet med regelen i Utfyllende regler § 6-2 nr. 3 bokstav b har vært å hindre at en student utsetter masteroppgaveskrivingen ved å ta ytterligere studiepoeng i form av valgfrie emner i utlandet. En slik praksis medfører som regel at studenten ikke fullfører graden på normert tid og dermed har behov for utvidet studierett.

Med innføringen av JUS391 som et obligatorisk masteremne for studenter som skal skrive masteroppgave på 20 eller 30 studiepoeng (JUS390 eller JUS392), faller ikke dette emnet inn under ordlyden av «valgfrie emner». Fakultetet har mottatt henvendelser fra studenter som ønsker å melde seg opp til JUS391 og et engelsk spesialemne eller et fordypningsemne, for deretter å søke utveksling for å ta ytterligere valgfrie emner. Med dagens ordlyd er dette en mulighet. Siden dagens regel kun omfatter «valgfrie» emner, åpner dette for en praksis som ikke er i tråd med regelens intensjon. Vi ønsker dermed å klargjøre at regelen gjelder for alle emner på femte studieår, og ikke bare valgfrie emner.

Forslag til endring

For at emnet JUS391 Juridiske utredninger skal omfattes av regelen, foreslår vi at § 6-2 nr. 3 bokstav b endres slik at også obligatoriske emner på femte studieår inngår i vurderingen av om studenten ligger an til å bestå 30 studiepoeng før utveksling.

Forslaget innebærer følgende justering i Utfyllende regler for studier ved Det juridiske fakultet, Universitetet i Bergen § 6-2 nr. 3 bokstav b:

«En student som ifølge utdanningsplanen **har bestått eller** ligger an til å bestå 30 studiepoeng på femte studieår før utveksling, kan kun få nominasjon til utveksling, og senere forhåndsgodkjenning av emner, i ett semester **eller til et LLM-program** ~~(fra og med studieåret 2026/2027: forutsatt at man ikke har utvekslet på tredje studieår)~~, eller et LLM-program. **Nominasjonen og forhåndsgodkjenningen forutsetter at utvekslingen skjer ved et universitet der det er mulig å gjennomføre et skriftlig arbeid tilsvarende masteroppgaven.**

Fra og med studieåret 2026/2027 gjelder tilsvarende regel forutsatt at studenten ikke allerede har utvekslet på 3. studieår. Studenter som allerede har utvekslet på 3. studieår kan likevel få nominasjon til et LLM-program».

Forslag til vedtak:

Studieutvalget vedtar ny § 6-2 nr. 3 bokstav b i Utfyllende regler for studier ved Det juridiske fakultet, Universitetet i Bergen:

b. En student som ifølge utdanningsplanen har bestått eller ligger an til å bestå 30 studiepoeng på femte studieår før utveksling, kan kun få nominasjon til utveksling, og senere forhåndsgodkjenning av emner, i ett semester eller til et LLM-program. Nominasjonen og forhåndsgodkjenningen forutsetter at utvekslingen skjer ved et universitet der det er mulig å gjennomføre et skriftlig arbeid tilsvarende masteroppgaven.

Fra og med studieåret 2026/2027 gjelder tilsvarende regel forutsatt at studenten ikke allerede har utvekslet på 3. studieår. Studenter som allerede har utvekslet på 3. studieår kan likevel få nominasjon til et LLM-program.

11.11.2025
EIKOLB

Utvalg: Studieutvalget ved Det juridiske fakultet
Saksnummer: 74/25
Møtedato: 19.11.2025
Journalnummer: 2025/237

JUS347 Allmenn formuerett – Endring i læringskrav og litteratur

Som følge av Rune Sæbøs avgang ønsker vi å gjøre noen små justeringer på læringskrav og litteratur i formuerettskurset. Retningsjusteringen innebærer å rendyrke faget enda tydeligere som et fag om konkurrerende rettigheter til ulike formuesgoder. Det blir derfor et skjerpet fokus på materielle kreditorvernsregler i konkursen. Vi anser det også som positivt at det skjæres noe ned på mer perifert, generelt konkursstoff som i praksis ikke prøves i eksamenssammenheng. Det gjør det enklere for studentene å holde fokus på det sentrale i emnet. Totalt tar vi ut ca 51 sider fra kurspensum. Vi ber også om en mindre endring i angivelsen av pensum i panterett, der 3 sider med relevant stoff er blitt utelatt ved en feil.

I dag er hovedlitteratur i konkursrett angitt slik:

Andenæs, Konkurs, 3. utg., Kapittel 3, 5, 6, 12-17, 22-24, 26-30, 31.1-31-2, 32.1, 32.2, 32.6, 32.7, 34.1

Ny hovedlitteratur blir:

Andenæs, Konkurs, 3. utg. Kapittel 2.1, 2.2, 2.3.1, 2.3.2.7 (feilnummerert som 2.2.2.7, s. 21-22) 2.3.4.1 (feilnummerert som 2.2.4.1, s. 30-31), 2.3.4.2 (feilnummerert som 2.2.4.2, s. 31-32), 3.1.1, 3.1.2, 5.1, 6, 12, 14-16, 22-24, 26-30,

De nye punktene i kapittel 2 utgjør 5 sider ekstra, og øvrige kapitler som tas bort utgjør følgende reduksjon:

Kap 3: Minus 14 sider

Kap 5: Minus 6 sider

Kap 13: Minus 9 sider (er dekket i Lilleholt, Allmenn formuerett, unngår dobbeltbehandling)

Kap 17: Minus 16 sider

Kap 31: Minus 4 sider

Kap 32: Minus 6 sider

Kap 34: Minus 1 side

Følgende punkter tas ut av læringsutbyttebeskrivelsens kunnskapsdel («kunnskap om»):

- reglene om insolvens som vilkår for å åpne konkurs;
- reglene om avtalers stilling i konkurs;
- reglene om fordelingen mellom kreditorene i konkurs;

I tillegg kommer altså en ørliten justering i panterett:

Dagens hovedlitteratur er:

Skoghøy, Panterett: Kapittel 1—4.2, med unntak av 2.3.6 og 3.5.

Dette skal endres til:

Skoghøy, Panterett: Kapittel 1—4.2, med unntak av 2.3.6 (c) og (d) og 3.5. (3 sider ekstra.)

Vennlig hilsen

Hans Fredrik Marthinussen og Roger Stelander Magnussen

forslag til vedtak:

Litteraturlisten og emnebeskrivelsen oppdateres i tråd med forslaget fra de emneansvarlige.

12.11.2025

MAMØ

Utvalg: Studieutvalget ved Det juridiske fakultet
Saksnummer: 75/25
Møtedato: 19.11.2025
Journalnummer: 2025/237

JUS3503 Privacy and Data Protection – GDPR: Forslag til ny fordeling av plasser

Antallet LLM-studenter har økt siden oppstarten høsten 2024. For studieåret 2025–2026 er det 34 aktive LLM-studenter. Emnet *JUS3503 Privacy and Data Protection – GDPR* inngår som et valgfritt emne i LLM-graden og har en kapasitet på totalt 30 plasser. For å sikre en mer balansert fordeling mellom MAJUR-studenter, LLM-studenter og øvrige internasjonale innvekslingsstudenter, foreslås en justering av dagens ordning, som er som følger:

- 15 plasser reservert for MAJUR-studenter
- 15 plasser reservert for internasjonale innvekslingsstudenter

Forslag til ny fordeling:

- MAJUR-studenter: 10 plasser
- LLM-studenter: 10 plasser
- Internasjonale innvekslingsstudenter: 10 plasser

Denne fordelingen sikrer en rettferdig løsning, samtidig som den gir optimal utnyttelse av den tilgjengelige kapasiteten og ivaretagelse av de nevnte studentgruppene.

Forslaget er utarbeidet av emneansvarlig i samråd med administrasjonen.

forslag til vedtak:

Fra og med vårsemesteret 2026 fordeler plassene på JUS3503 Privacy and Data Protection – GDPR seg slik:

- MAJUR-studenter: 10 plasser
- LLM-studenter: 10 plasser
- Internasjonale innvekslingsstudenter: 10 plasser

12.11.2025
NIKA

Utvalg: Studieutvalget ved Det juridiske fakultet
Saksnummer: 76/25
Møtedato: 19.11.2025
Journalnummer: 2025/237

JUS391 Juridiske utredninger – Endring i litteraturliste

De emneansvarlige i emnet JUS391 Juridiske utredninger, professor Halvard Haukeland Fredriksen og professor Knut Einar Skodvin, ønsker å gjøre endringer i litteraturlisten for emnet. Forslaget ligger vedlagt.

SU vedtok i sak 54/16 at for det integrerte masterprogram i rettsvitenskap ved Det juridiske fakultet, gjelder følgende sidetallsnorm (se [studieplanen](#)):

«Hovedlitteraturen skal ha eit omfang på mellom 30 og 60 tekstsider pr. studiepoeng»

I samme sak uttalte også SU at:

«Det skal videre tas hensyn til hvor i studiet emnet er plassert, sånn at hovedlitteraturen i emner som er plassert mot slutten av studiet normalt vil være mer omfattende enn emner tidlig i studiet.»

Forslaget fra de emneansvarlige utgjør 580 sider.

forslag til vedtak:

Endringene i litteraturlisten for JUS391 Juridiske utredninger godkjennes.

12.11.2025
MAMØ

Litteraturliste

JUS391 Juridiske utredninger

Vår 2026

[Endringer er markert]

Lovgivningsarbeid

- [Instruks om utredning av statlige tiltak \(utredningsinstruksen\)](#) (2024) (7 sider)
- Inge Lorange Backer, *Loven - hvordan blir den til?*, Universitetsforlaget, 2. utg., 2022 (ISBN 978-82-15-05735-4),
 - o Kap. 17 «Lovens oppbygging og utforming» (15 sider)
- Inge Lorange Backer, *Lov og lovgivning – artikler og foredrag*, Universitetsforlaget 2013 (ISBN 978-82-15-02295-6)
 - o Kap. 3 "Lovgivningspolitikk, lovgivningsstrategier, lov kvalitet og lovpleie" (15 sider)
- Justisdepartementets lovavdeling, [Lovteknikk og lovforberedelse](#) (2000),
 - o Kap. 2 «Generelt om regulering gjennom lov og forskrift» (10 sider)
- ~~Språkrådet, [Godt språk i regelverk – Veiledning for skribenter](#)~~
 - o ~~Kap. 4 Struktur (12 sider),~~
 - o ~~Kap. 5 Ordvalg (25 sider),~~
 - o ~~Kap. 6 Setningsbygning (23 sider)~~
- [Ot.prp. nr. 87\(2002-2003\)](#) Om retting av feil m.m. i lovverket, punkt 1 og 2 (9 sider)
- [NOU 2020: 4](#) Straffelovrådets utredning nr. 1 – Kriminalisering av deltakelse i og rekruttering til kriminelle grupper, kap. 3 (mandatet) (2 sider)
- [NOU 2022: 21](#) Strafferettslig vern av den seksuelle selvbestemmelsesretten – Forslag til reform av straffeloven kapittel 26, pkt. 2.2 (mandatet) (1 side)

Gransking

- [NOU 2009: 9 Lov om offentlige undersøkelseskommisjoner](#),
 - o Kap. 3-12 med unntak av kap 9 om ærekrenkelser og mortifikasjon (22 sider)
 - o Kap. 16 (8 sider)
 - o Kap. 35 (lovforslaget) (3 sider)
- Advokatforeningen, [Retningslinjer for private granskinger \(2024\)](#) (17 sider)
- [Wikborg Reins egenreklame for granskningsvirksomheten](#) (1 side)
- Johan Giertsen, *Gransking*, Universitetsforlaget 2008 (ISBN 978-82-15-01234-6)
 - o Kap. 1 Innledning (Hva er en «gransking»? Hvorfor granske?) (7 sider)
 - o Kap. 4-6, unntatt punkt 6.6, 6.8 og 6-9 (14 sider)
 - o Kap. 7 Ulovfestete forsvarlighetskrav (12 sider)
 - o Kap. 13 Mandatet (10 sider)
- Erling Grimstad: Gransking ved mistanke om korrupsjon og andre former for økonomisk kriminalitet i arbeidsforhold. Gyldendal 2015 (ISBN 978-82-0545900-7).
 - o Kapittel 5 – Krav til granskere, side 177–217 (40 sider)

Rettsvitenskapelige utredninger

- Synne S. Mæhle, «Gjelder det andre regler for rettslig argumentasjon i rettsdogmatikken enn for domstolene?», *Jussens Venner* 2004 s. 329–342 (13 sider)
- Ragna Aarli, «Tingrettene og den juristskapte virkelighet», i Finn Arnesen, Kjersti Lohne, Dag Michalsen og Inger-Johanne Sand (red.), *Rettsvitenskap og*

samfunnsengasjement. Festskrift til Hans Petter Graver, Universitetsforlaget 2025 s. 502–521 (20 sider)

- NOU 2017: 8 Særdomstoler på nye områder? pkt 1.2 (s. 15–19), kapittel 15, 16, 17 og 18.1-18.4 (s. 142–177) (39 sider)
- Synne Sæther Mæhle og Henrik Palmer Olsen, «Den forskningsskapte rettsvirkelighet», i Finn Arnesen, Kjersti Lohne, Dag Michalsen og Inger-Johanne Sand (red.), *Rettsvitenskap og samfunnsengasjement. Festskrift til Hans Petter Graver*, Universitetsforlaget 2025 s. 354–380 (27 sider)
- Siri Kildahl Venemyr, *EØS-rettens krav til forvaltningsrettslige følger av feil*, Cappelen Damm 2024 s. 13–33 (pkt 1.1–1.4), s. 84– 88 (pkt 2.5) og s. 352-359 (kapittel 12) (33 sider)
- ~~Anders Narvestad, *Høyesterett og folkeretten*, Universitetsforlaget 2023 (ISBN: 9788215064451)~~
 - ~~Kapittel 1 «Innledning» (23 sider)~~

Rettsøkonomi

- Erling Eide og Endre Stavang, *Rettsøkonomi*, Cappelen 2018, kapittel 1 og 2 (38 sider)
- Olav Kolstad, «Rettsøkonomi i juridisk argumentasjon», *Tidsskrift for Rettsvitenskap* 2009 s. 393-440 (47 sider)
- Ronny Gjendemsjø, *Oligopolproblemet*, ph.d.-avhandling, Bergen (2011), s. 23-25 (2 sider)
- Ignacio Herrera Anchustegui, *Buyer Power in EU Competition Law*, ph.d.-avhandling, Bergen 2017, s. 14-20 (6 sider)

Statistikk for jurister

- ~~Per Arne Tufte, *Hvordan lese kvantitativ forskning?* Cappelen Damm Akademisk, 2. utg., 2018 (ISBN 9788202862961), kap. 1 og 2 (19 sider)~~

Retts sosiologi

- Ole Hammerslev og Mikal Rask Madsen, «Retts sosiologien som forskningsfelt: en introduksjon», i Ole Hammerslev og Mikal Rask Madsen (red.), *Retts sosiologi Klassiske og moderne perspektiver*, Hans Reitzels forlag, 2. utg. (ISBN 9788702323849), s. 15-34 (19 sider)
- Sine Vorland Holen (2023), *A duty to protect? Legal consciousness among military officers in armed conflict*, *Journal of Law and Society* 50(1) 17-38.
<https://doi.org/10.1111/jols.12405> (21 s.)

Rettslig komparasjon

- Mads Andenæs og Johannes Hygen Meyer, "Utenlandske rettskilder", *Jussens Venner*, 59(6), 2024, 372 - 412 (40 s.)
- Sergio Bartole, "Comparative Constitutional Law - an Indispensable Tool for the Creation of Transnational Law", *European Constitutional Law Review*, 13, 2017, 601 – 610 (9 sider)

Rettspolitiske utredninger

- Jørn Jacobsen, «Den framtidige retten», *Lov og Rett* 2022 s. 485-486 (2 sider)
- Christoffer C. Eriksen, *Kritikk – konfrontasjoner med rett og makt*, Universitetsforlaget 2016 (ISBN 9788215026336), kap. 3 «Kritikk og rett», side 47-64 (17 sider)

Internasjonale perspektiver

- Richard Collins, "How to defend international legal method?", i Rossana Deplano og Nicholas Tsagourias (red.), *Research Methods in International Law*, Elgar, 2021 s. 9 - 26. (17 sider)
- Martti Koskeniemi, "Methodology of International Law", i Max Planck Encyclopedias of International Law [MPIL], (7 sider)

Retorikk

- William Duffy, "What Is Rhetoric? A "Choose Your Own Adventure" Primer", *Writing Spaces: Readings on Writing*, Volume 5, Parlor Press and WAC Clearinghouse, 2023. (14 sider)

Totalt 580 sider

Utvalg: Studieutvalget ved Det juridiske fakultet
Saksnummer: 77/25
Møtedato: 19.11.2025
Journalnummer: 2025/237

JUS391 Juridiske utredninger – Utvide tidsgrense på hjemmeeksamen

JUS391 Juridiske utredninger ble gjennomført første gang høsten 2025, med en 6 timers hjemmeeksamen som vurderingsform.

På bakgrunn av erfaringene som ble gjort ved sensuren, foreslår de emneansvarlige, professor Halvard Haukeland Fredriksen og professor Knut Einar Skodvin, å utvide skriveperioden for studentene på eksamen. Dette gjøres for å kunne stille de krav til studentenes vurdering og videreutvikling av aktuelle emner for juridisk utredningsarbeid som de mener det er behov for. De emneansvarlige trekker særlig frem at studentene trenger mer tid for å gjøre adekvate søk etter relevante kilder og litteratur, og for å dokumentere dette i oppgaven. Ordgrensen endres ikke – formålet med utvidelsen er å gi studentene bedre tid til å skrive bedre besvarelser.

Forslaget om å utvide tidsrammen på hjemmeeksamen ble først fremlagt for SU i sak 65/25. med et forslag om å utvide eksamen til to dager. Saken ble da trukket, da Studieutvalget så behov for å avklare om det fantes rom i timeplanen til å kunne avholde todagerseksamen begge semestre.

Etter en gjennomgang av undervisningsaktivitetene ved fakultetet, er det klart at det *ikke* er mulig å frigjøre to dager til eksamen i dette emnet. Det må derfor legges til grunn at eksamen kan kollidere med undervisning for enkelte studenter. For å ta høyde for dette og legge inn nok «luft» i eksamenstiden, til at det ikke spiller noen rolle om noen studenter har noe annen undervisning underveis, foreslås det derfor at tidsgrensen for hjemmeeksamen utvides med ytterligere én dag.

Det foreslås derfor en ordning hvor hjemmeeksamen leveres ut kl. 09.00 onsdag og leveres inn senest kl. 15.00 fredag. Endringen medfører ikke at studentene forventes å jobbe med oppgaven gjennom hele døgnet, men medfører en økning i 8 timer forventet arbeidstid. Eksamensoppgaven vil utformes i samsvar med den forventningen.

forslag til vedtak:

Hjemmeeksamen i JUS391 Juridiske utredninger utvides til 3 dager, fra og med vårsemesteret 2026. Oppgaven leveres ut kl. 09.00 og leveres inn senest kl. 15.00 to dager senere. Emnebeskrivelsen oppdateres under «vurderingsformer».

Utvalg: Studieutvalget ved Det juridiske fakultet
Saksnummer: 78/25
Møtedato: 19.11.2025
Journalnummer: 2025/237

Søknad om timer til å utvikle valgemne (3. studieår) og fordypningsemne (5. studieår)

Jeg søker om 25 undervisningstimer til å utvikle et valgemne og 50 timer til å utarbeide et fordypningsemne innenfor fagområdene familierett og arverett, med innslag av relevante personrettslige og internasjonal-privatrettslige regler.

Bakgrunn:

Emnet JUS211 Familie- og arverett er ikke videreført på 1. studieår i MAJUR Femårig masterprogram i rettsvitenskap fra høstsemesteret 2025. Omleggingen innebærer at fagene familierett og arverett for tiden ikke inngår i jusutdanningen ved Universitetet i Bergen. Det er, så vidt vites, første gang i historien. Forrige dekan og studiedekan foreslo at jeg til erstatning utviklet et nytt norskspråklig valgemne i familie- og/eller arverett (10 studiepoeng) på 3. studieår og altså på bachelornivå. En forutsetning for at jeg var villig til å godta at JUS211 ble faset ut, var at den nye valgemnet skulle bli semiobligatorisk, altså at et slikt valgemne skulle være blant et av fire som *alle* studentene måtte ta ett av. Slik har det ikke blitt. Valgemnet vil riktignok kunne velges som et av få norske valgemner, men studentene kan nå - i stedet for å velge et valgemne - dra på utveksling også på 3. studieår, noe visstnok en betydelig andel av studentene gjør. Altså er det langt færre studenter å «konkurrere» om.

JUS211 (9 studiepoeng) erstattet i 2021 det mer omfattende emnet JUS112 Arve- og familierett, som inntil da var siste kurset på 1. studieår. Da diskusjonene omkring *den* omleggingen startet, var tanken at det da nye «innføringskurset» JUS211 burde *suppleres* – ikke erstattes – med enten et semiobligatorisk valgemne, eller et fordypningsemne (20 studiepoeng) på 5. studieår/masternivå.

Da det i masterprogrammet per i dag ikke inngår noen emner i familie- eller arverett, anses det ikke tilstrekkelig å tilby et valgemne på tredje studieår. Det er behov for både et valgemne og et fordypningsemne. Jeg ønsker nå å starte arbeidet med å utvikle to slike emner. Begge emnene vil være vesentlig forskjellig fra JUS211, som dels fikk en rolle som et slags praktisk øvingskurs i oppgaveskriving og lovtolkning som støtte for (og som ble undervist i dels parallelt med) JUS100 Exfac – Innføring i juridisk metode.

Emnene vil også for en stor del inneholde delemner som ikke inngikk i JUS211. Et eksempel er personrettslige emner, som har fått økende oppmerksomhet og aktualitet i den senere tid. Stikkord er demografiske, helsemessige og politiske utviklingstrekk med eldrebølge, bo trygt hjemme-reformen og økning i forekomst av demens og andre aldersrelaterte sykdommer. Rent faktisk vil derfor flere leve i samliv der livssituasjonen for begge medfører endrete utfordringer som også har rettslige implikasjoner.

Jeg ser for meg at valgernet vil inneholde reglene om ekteskap og samboerskap, herunder om inngåelse av ekteskap, men (først og fremst) regler som gjelder mellom partene under samlivet. I forlengelsen kan regler knyttet til rettslig handleevne behandles, nærmere bestemt betydningen av at en ikke lenger kan ivareta sine egne interesser, inkludert samlivsfelles rettsstilling. Fordypningsemnet vil antakelig primært inneholde temaer knyttet til delingsoppgjør etter (samboeres og ektefellers) samlivsbrudd (det vil si sentrale deler av «familieformueretten») og død, herunder arve- og dødsboskifteretten.

Sammenlignet med andre deler av privatreppen er rettsområdene i liten grad direkte påvirket av EU/EØS-rett. Økende migrasjon over landegrenser og andre samfunnsutviklingstrekk medfører likevel et økt behov for at flere har kunnskaper om rettsregler som legger til rette for å løse konflikter av familie-, person- og arverettslig karakter med tilknytning til flere land. Så vidt vites, er det for tiden ingen emner som tilbyr kunnskaper om de relevante internasjonale-privatretslige regler. Slike regler tenkes integrert i henholdsvis valgernet og fordypningsemnet der det er naturlig, f.eks. slik at regler om anerkjennelse av ekteskap inngått i utlandet behandles i valgernet, og regler om internasjonal arverett og lovvalg for skiftebehandling i fordypningsemnet.

Fordypningsemnet planlegges tilbudt fra om med vårsemesteret 2027. Valgernet kan ikke tilbys før vårsemesteret 2028, fordi det er på bachelornivå og det er først da vi møter et studentkull som ikke har hatt JUS211. Det er likevel hensiktsmessig å utvikle kursene parallelt, blant annet fordi det ikke skal være en forutsetning at studenter skal ta begge kursene, samtidig som det bør legges til rette for at det skal være meningsfylt for dem som ønsker det. Delemner bør derfor ikke overlappe i særlig utstrekning, og delemner i fordypningsemnet bør heller ikke i vesentlig grad bygge på studier av delemner i valgernet. Det må derfor tas slike og andre hensyn ved utarbeidelse av emnenes nærmere innhold (emnebeskrivelser), forventet læringsutbytte med mer.

Tanken er at i alle fall forslag om å opprette fordypningsemnet kan legges frem for Studieutvalget og eventuelt for fakultetsstyret til behandling våren 2026.

Bergen, 7. november 2025

Thomas Eeg

Forhenværende emneansvarlig JUS211 og JUS112

Formelt

Fra styresak 111/23:

- Studieutvalget disponerer årlig en pott på 250 undervisningstimer som kan tildeles emneansvarlige som ønsker å løfte undervisningstilbudet i henhold til rammene i saken her
- Søknader om inntil 20 undervisningstimer kan innvilges av studiedekanen på fullmakt. Studieutvalget orienteres i etterkant
- Det kan bare bevilges timer til engangstiltak, ikke permanent oppjustering av undervisningsressursene i et emne
- Studieutvalgets sekretær holder oversikt med hvor mange undervisningstimer som er disponert og til hvilke emner
- Fakultetsstyret får en kort årlig rapport om bruken av undervisningstimene og resultatene som er oppnådd
- Studieutvalget disponerer en pott på 100.000, - som kan søkes på av alle fast ansatte til aktiviteter som bidrar til å heve egen undervisningskompetanse og/eller tilrettelegger for samarbeid og erfaringsutveksling om undervisning
- Fakultetsstyret kan vedta justering i størrelsen på potten ut fra tilgjengelige ressurser og behov Studieutvalget har hittil brukt 70 timer av potten til studiekvalitetstiltak i 2025

Studieutvalget har hittil brukt 100 timer av potten til studiekvalitetstiltak i 2025.

forslag til vedtak:

Thomas Eeg tildeles 25 timer til utvikling av nytt valgemne (3. studieår) og 50 timer til utvikling av nytt fordypningsemne (5. studieår).

Studieutvalget presiserer at dette ikke er et forhåndssamtykke til opprettelse av emnene, og at kompetansen til å opprette emnene uansett ligger til fakultetsstyret.

12.11.2025
MAMØ/MAST